

Tuyên Quang

CƠ QUAN CỦA ĐẢNG BỘ ĐẢNG CỘNG SẢN VIỆT NAM TỈNH TUYÊN QUANG
TIẾNG NÓI CỦA ĐẢNG BỘ, CHÍNH QUYỀN VÀ NHÂN DÂN TUYÊN QUANG

NĂM THỨ 61
Số 10 (40)

6 tháng 9 năm 2025
15 tháng Bảy, Ất Tỵ

Cuối tuần

Báo điện tử:
baotuyenquang.com.vn

Định vị thương hiệu nông nghiệp

✓ Hướng đến
giá trị bền vững

Định vị thương hiệu nông nghiệp

■ THU PHƯƠNG

Chuyện

▶ CUỐI TUẦN

Hướng đến giá trị bền vững

■ PHƯƠNG ĐÔNG

NGHI quyết Đại hội đại biểu Đảng bộ tỉnh Tuyên Quang nhiệm kỳ 2020 - 2025 đã lựa chọn khâu đột phá là: “Phát triển sản xuất nông, lâm nghiệp hàng hóa, tập trung vào các sản phẩm chủ lực, sản phẩm đặc sản bảo đảm tiêu chuẩn chất lượng, giá trị gia tăng cao gắn với xây dựng nông thôn mới”.

Thực hiện nghị quyết của Đại hội, tỉnh đã ban hành nhiều nghị quyết, chương trình, đề án, chính sách, kế hoạch phát triển nông nghiệp, nông thôn giai đoạn 2021 - 2025, làm căn cứ để ngành Nông nghiệp và Phát triển nông thôn triển khai tái cơ cấu sản xuất, tập trung vào những sản phẩm đặc sản, có lợi thế cạnh tranh, trên cơ sở quy hoạch vùng để thúc đẩy sản xuất phát triển và phát huy tối đa lợi thế của địa phương.

Nhờ đó đến nay, nền nông nghiệp của tỉnh phát triển khá toàn diện và đang chuyển dịch theo hướng sản xuất hàng hóa quy mô lớn với năng suất và chất lượng ngày càng cao. Đồng thời, từng bước chuyển từ tư duy sản xuất sang tư duy kinh tế nông nghiệp, góp phần nâng cao giá trị trên cùng một đơn vị diện tích và thu nhập cho nông dân.

Tuy nhiên, bên cạnh kết quả đạt được, phát triển nông nghiệp đa giá trị, tạo ra sản phẩm an toàn, chất lượng cao vẫn còn khó khăn, hạn chế như: nguồn nhân lực còn thiếu và chưa đáp ứng được yêu cầu chuyên môn sâu về nông nghiệp đa giá trị; sản xuất nông nghiệp còn nhỏ lẻ, manh mún, thiếu liên kết; chuyển đổi số trong sản xuất, kinh doanh nông nghiệp còn chậm, cơ sở hạ tầng cho phát triển, ứng dụng công nghệ mới chưa đồng bộ...

Để nông nghiệp đa giá trị phát huy hiệu quả, thời gian tới, các địa phương cần phát triển đội ngũ cán bộ khuyến nông chuyên sâu, kết hợp đào tạo tạo gần gũi với thực tiễn sản xuất; đẩy mạnh ứng dụng công nghệ số trong khuyến nông. Cùng với đó, nhân rộng các mô hình sản xuất nông nghiệp kết hợp với du lịch sinh thái, nông nghiệp hữu cơ; khuyến khích mô hình canh tác bền vững, kết hợp giá trị kinh tế với bảo vệ môi trường và văn hóa địa phương. Các địa phương thực hiện nhiệm vụ chuyển đổi số trong hoạt động khuyến nông, ứng dụng giải pháp khoa học, công nghệ vào phục vụ phát triển nông nghiệp để nâng cao năng suất, chất lượng và sức cạnh tranh của hàng hóa nông sản... ■

VỚI QUYẾT TÂM KIẾN TẠO ĐỘNG LỰC MỚI CHO NGÀNH NÔNG NGHIỆP, TỈNH TUYÊN QUANG ĐÃ BIẾN NHỮNG ĐIỂM NGHÈN THÀNH CƠ HỘI, TẬP TRUNG VÀO SẢN XUẤT QUY MÔ LỚN, XÂY DỰNG CHUỖI GIÁ TRỊ, LẤY CHẤT LƯỢNG LÀM NỀN TẢNG, CÔNG NGHỆ LÀM ĐỘNG LỰC. QUA ĐÓ, TẠO ĐỘT PHÁ ĐƯA NGÀNH NÔNG NGHIỆP TỪ TIỀM NĂNG TRỞ THÀNH HIỆN THỰC, TỪ NỘI LỰC VƯƠN RA HỘI NHẬP, ĐỊNH VỊ THƯƠNG HIỆU NÔNG NGHIỆP TUYÊN QUANG TRÊN BÀN ĐỒ NÔNG SẢN THẾ GIỚI.

Đột phá từ tư duy đổi mới

NHIỆM kỳ 2020 - 2025, Đảng bộ tỉnh Tuyên Quang xác định một trong ba khâu đột phá là: “Phát triển sản xuất nông, lâm nghiệp hàng hóa, tập trung vào các sản phẩm chủ lực, sản phẩm đặc sản bảo đảm tiêu chuẩn chất lượng, giá trị gia tăng cao gắn với xây dựng nông thôn mới”. Để thực hiện được khâu đột phá này, Nghị quyết nhấn mạnh một số giải pháp chủ yếu, trong đó: Tiếp tục cơ cấu lại ngành nông nghiệp gắn với xây dựng nông thôn mới; đẩy mạnh liên kết theo chuỗi giá trị, phát triển các hình thức hợp tác, liên kết trong sản xuất nông nghiệp hàng hóa một cách bền vững. Khuyến khích liên kết tích tụ đất đai, tạo quỹ đất phát triển nông nghiệp ứng dụng công nghệ cao, từng bước xây dựng vùng sản xuất nông nghiệp hữu cơ.

Cùng với đó, cấp ủy tỉnh đã ban hành nghị quyết chuyên đề mang tính đột phá, trực tiếp giải quyết những vấn đề cốt lõi của địa phương. Điển hình như Nghị quyết về phát triển bền vững cây cam Sành, mang lại hiệu quả rõ rệt. Toàn tỉnh đã có hơn 400 tổ chức, cá nhân được tiếp cận nguồn vốn vay ưu đãi để cải tạo, nâng cao chất lượng gần 700 ha cam Sành. Theo đánh giá của cơ quan chuyên môn: Những vườn cam được vay vốn đầu tư cho năng suất bình quân 115 tạ/ha, tăng 5 - 10,5 tạ/ha so với trước đây. Chất lượng cam Sành được nâng cao, trọng lượng đạt khoảng 4 quả/kg, tỷ lệ cam loại 1 chiếm 70 - 80% và độ ngọt trung bình đạt 10,15%. Anh Đặng Văn Phong, xã Hùng An phấn khởi: “Sau khi trừ

chi phí, lợi nhuận lên đến 55 triệu đồng/ha, cao hơn 22 triệu đồng so với thời điểm trước khi vay vốn đầu tư nâng cao chất lượng cam Sành”.

Từ những quyết sách quan trọng của tỉnh, nhiều loại cây trồng ở Tuyên Quang như: Lúa đặc sản, chất lượng cao, chè Shan tuyết, cam Sành, bưởi Soi Hà, cây ăn quả ôn đới, thảo quả dưới tán rừng hay cây Tam giác mạch đã, đang hội tụ điều kiện thuận lợi để phát triển thành hàng hóa chất lượng cao, có thương hiệu trên thị trường. Với diện tích gieo cấy hơn 7.000 ha, năng suất bình quân 57 tạ/ha, sản lượng đạt hơn 39.600 tấn, vùng sản xuất lúa đặc sản gắn với du lịch ruộng bậc thang ở xã Hoàng Su Phì, Xín Mần, Hồng Thái... không chỉ cung cấp nguồn lương thực đặc sản mà còn gắn kết hài hòa với phát triển du lịch sinh thái, mang lại những giá trị kép về kinh tế và lan tỏa văn hóa bản địa.

Đặc biệt, Tuyên Quang còn sở hữu hơn 18.000 ha chè Shan tuyết cổ thụ, chiếm 64,3% diện tích chè toàn tỉnh. Sinh trưởng ở độ cao từ 700 mét đến hơn 2.000 mét so với mực nước biển, những cây chè Shan tuyết đã chất chứa tinh hoa đất trời, tạo nên hương sắc đặc trưng, biến mỗi búp chè thành “vàng xanh” quý giá của núi rừng. Từ bầu vật thiên nhiên, chè Shan tuyết đã khẳng định vị thế cây trồng chủ lực, đóng góp quan trọng vào kinh tế địa phương. Hiện, toàn tỉnh có gần 14.000 ha chè Shan tuyết cho thu hoạch, sản lượng khoảng 68.000 tấn mỗi năm, mang lại giá trị hơn 700 tỷ đồng.

Những năm qua, ngành trồng trọt luôn duy trì tăng trưởng ổn

Bưởi là một trong những cây trồng

định 4 - 5%/năm. Toàn tỉnh hiện có hơn 220.000 ha gieo trồng cây nông nghiệp hằng năm, trên 25.000 ha cây ăn quả, 28.000 ha chè, 24.600 ha cây được liệu. Đặc biệt, giá trị sản phẩm trồng trọt bình quân ước đạt 83,5 triệu đồng/ha; sản lượng lương thực đạt trên 78 vạn tấn, bình quân 390 kg/người. Đây là minh chứng cho bước chuyển từ lượng sang chất, từ tự cung sang xây dựng thương hiệu, góp phần làm nền nông nghiệp không chỉ bảo đảm an ninh lương thực mà còn tạo dựng giá trị gia tăng và vị thế bền vững trên thị trường.

“Giấy thông hành” cho nông sản

Toàn tỉnh hiện có 9 cơ sở đang áp dụng mô hình nhà lưới với tổng diện tích 1,66 ha, tập trung vào các loại cây trồng giá trị cao như dưa lưới, bí đỏ, rau thủy canh... Việc ứng dụng công nghệ đã và đang giải quyết bài toán kiểm soát vi khí hậu, ổn định năng suất, chất lượng, đồng thời đáp ứng các tiêu chuẩn an toàn thực phẩm và truy xuất nguồn gốc.

Hợp tác xã Chế biến Chè Phìn Hồ, xã Thông Nguyên là đơn vị sở hữu hai sản phẩm OCOP 5 sao.

Chủ tịch của xã Xuân Vân, giúp người dân nâng cao thu nhập.

Hợp tác xã Nông, lâm nghiệp Kim Bình là đơn vị tiên phong ứng dụng công nghệ cao trong sản xuất nông nghiệp. Với diện tích 0,22 ha, đưa lưới được trồng trong nhà lưới, áp dụng hệ thống tưới nhỏ giọt và kiểm soát vi khí hậu, đã cho năng suất 6,6 - 8,8 tấn, mang lại nguồn thu hàng trăm triệu đồng mỗi vụ, cao gấp 2 - 3 lần so với phương pháp truyền thống. Giám đốc Hợp tác xã Cao Văn Phú khẳng định: “Ứng dụng công nghệ không chỉ giúp kiểm soát chất lượng, gia tăng hiệu quả sản xuất, mà còn tạo nền tảng để nông sản Kim Bình khẳng định thương hiệu, chinh phục thị trường rộng lớn hơn”.

Nếu như trước năm 2016, tỷ lệ ứng dụng tiến bộ khoa học, công nghệ trong sản xuất nông nghiệp của tỉnh mới đạt khoảng 40% thì nay, con số này đạt trên 80%. Qua đó, không chỉ nâng cao chất lượng mà còn chuẩn hóa quy trình sản xuất, tạo “giấy thông hành” cho nông sản Tuyên Quang hội nhập quốc tế. Đến nay, tỉnh có gần 5.700 ha cây trồng như cam, chè, thanh long đỏ, lúa, rau... được chứng nhận sản xuất theo các tiêu chuẩn an toàn và bền vững. Trong đó, hơn 3.200 ha đạt tiêu chuẩn VietGAP, 1.561 ha đạt tiêu chuẩn hữu cơ, gần 915 ha đạt tiêu chuẩn Rainforest Alliance, 8 ha đạt chuẩn GlobalGAP - tiêu chuẩn khắt khe nhất trong nông nghiệp an toàn. Ngoài ra, tỉnh còn phát triển 50 chuỗi cung ứng

thực phẩm an toàn, xây dựng 7 cơ sở chế biến đạt các chứng nhận quốc tế như ISO 22000:2018, HACCP, Halal và bảo hộ 10 sản phẩm chỉ dẫn địa lý để bảo vệ uy tín, khẳng định thương hiệu cho nông sản.

Không dừng ở kết quả trên, toàn tỉnh còn sở hữu 457 sản phẩm OCOP; trong đó, 2 sản phẩm đạt chuẩn 5 sao - biểu tượng của chất lượng hàng đầu, 1 sản phẩm tiềm năng 5 sao và hàng trăm sản phẩm 3 - 4 sao. Các sản phẩm này đều được chứng thực bằng những tiêu chuẩn nghiêm ngặt để tạo ra giá trị kinh tế bền vững và khẳng định vị thế trên bản đồ nông sản Việt. Ấn tượng hơn, tỉnh Tuyên Quang còn có 7 sản phẩm nông sản xuất khẩu sang Vương quốc Anh. Riêng sản phẩm chè chính phục được các thị trường khó tính như Nga, Mỹ, Pakistan và nhiều nước châu Âu. Sản phẩm củ cải, gừng Trâu xuất khẩu chính ngạch sang thị trường Nhật Bản, góp phần gia tăng giá trị, đem lại hiệu quả kinh tế cao cho người dân.

Riêng tại xã Xuân Vân, vùng bưởi Soi Hà với hơn 60 ha, sản lượng trên 900 tấn mỗi năm đã tạo nên bước tiến lịch sử. Năm 2024, 10 tấn bưởi đầu tiên xuất khẩu sang Vương quốc Anh, mở ra cánh cửa rộng lớn cho nông sản Tuyên Quang vươn ra thế giới. Chi cục trưởng Chi cục Trồng trọt và Bảo vệ thực vật tỉnh, Giang Đức Hiệp cho biết: “Chi cục đang phối hợp với cơ quan

DIỄN ĐÀN

Liên kết bốn nhà

■ BẢO NGÂN

NGÀNH nông nghiệp của Tuyên Quang nói riêng và cả nước nói chung đang đứng trước yêu cầu chuyển từ “lượng” sang “chất”. Muốn phát triển nông nghiệp chất lượng cao cần có sự phối hợp chặt chẽ, đồng bộ của các cấp, ngành, trong đó liên kết bốn nhà (Nhà nước, nhà khoa học, doanh nghiệp, nhà nông) được coi là chìa khóa.

Ở Tuyên Quang, bài học từ thành công trong xây dựng thương hiệu một số sản phẩm xuất khẩu sang thị trường châu Âu như bưởi Soi Hà ở Xuân Vân đã minh chứng cho sự cần thiết phải liên kết bốn nhà trong phát triển nông nghiệp chất lượng cao. Từ các chính sách, nghị quyết hỗ trợ phát triển nông nghiệp theo hướng hàng hóa, gia tăng giá trị của tỉnh, đẩy mạnh xúc tiến quảng bá, mời gọi doanh nghiệp đầu tư, chuyển giao khoa học kỹ thuật trong trồng bưởi VietGAP, hữu cơ cho tới liên kết để xuất khẩu cho bưởi Soi Hà của tỉnh, đến nay, bưởi Soi Hà là 1 trong 7 sản phẩm OCOP xuất khẩu sang thị trường châu Âu năm 2024.

Từ thành công của xây dựng thương hiệu sản phẩm bưởi Soi Hà đã cho thấy vai trò của từng “nhà” trong phát triển nông nghiệp chất lượng cao. Nhà nước có vai trò định hướng chiến lược, quy hoạch vùng sản xuất, bảo đảm hạ tầng. Nhà khoa học nghiên cứu, lai tạo giống cây, con chất lượng cao, chuyển giao công nghệ số, công nghệ sinh học cho nông dân và doanh nghiệp. Doanh nghiệp đầu tư vốn, công nghệ, hình thành chuỗi sản xuất - chế biến - tiêu thụ. Người nông dân là chủ thể trực tiếp sản xuất, tiếp nhận, ứng dụng kỹ thuật mới.

Tuy nhiên, hiện nay, ở một số nơi, việc liên kết bốn nhà vẫn còn lỏng lẻo, thiếu ràng buộc pháp lý, doanh nghiệp còn e ngại rủi ro, nông dân còn sản xuất manh mún, nhỏ lẻ.

Khi Nhà nước kiến tạo môi trường chính sách thông thoáng, nhà khoa học gắn nghiên cứu với thực tiễn, doanh nghiệp mạnh dạn đầu tư vào chế biến sâu, minh bạch về giá cả trong ký kết hợp đồng bao tiêu sản phẩm; người nông dân nâng cao trình độ sản xuất, tiếp cận tri thức mới, thay đổi tư duy “sản xuất cái mình có” sang “sản xuất cái thị trường cần” thì sức mạnh tổng hợp sẽ được phát huy tối đa. Chỉ trên nền tảng niềm tin và trách nhiệm chung, liên kết bốn nhà mới trở thành động lực nâng tầm nông sản xứ Tuyên ■

liên quan hướng dẫn nhà vườn chăm sóc, phòng trừ sâu bệnh, đảm bảo các điều kiện xuất khẩu bưởi Soi Hà vào thị trường EU”.

Gỡ “nút thắt”, kiến tạo động lực mới

Theo đánh giá của ngành chuyên môn, sản xuất nông nghiệp vẫn phụ thuộc nặng nề vào thời tiết, năng suất chưa ổn định. Ứng dụng tiến bộ kỹ thuật, khoa học, công nghệ tuy có chuyển biến nhưng chưa đồng đều; lợi thế đất đai, giống cây trồng chưa được khai thác tối đa. Nhiều diện tích cam, chè đã già cỗi, trong khi quy trình cải tạo, chăm sóc, phòng trừ sâu bệnh chưa đồng nhất nên chất lượng thiếu đồng đều.

Khâu chế biến sâu đang là “nút thắt” lớn khi phần lớn nông sản bán thô, giá trị gia tăng thấp. Diện tích sản xuất theo các tiêu chuẩn an toàn và bền vững mới đạt hơn 5.700 ha, trong đó chuẩn GlobalGAP chỉ chiếm khiêm tốn 0,14%. Mặt khác, sản xuất còn manh mún, liên kết giữa nông dân - hợp tác xã - doanh nghiệp lỏng lẻo, khiến chuỗi giá trị chưa bền chặt, rủi ro thị trường thường xuyên xảy ra.

Đồng chí Nguyễn Xuân Hùng, Phó Giám đốc Sở Nông nghiệp và Môi trường Tuyên Quang cho biết: Với mục tiêu phát triển ngành trồng trọt theo hướng hiện đại, bền vững, Sở đã tham mưu cấp ủy, chính quyền tỉnh nhiều giải pháp chiến lược.

Trước hết là quy hoạch lại vùng sản xuất theo lợi thế tự nhiên và nhu cầu thị trường, xây dựng bản đồ số về thổ nhưỡng, khí hậu, giống cây, dịch bệnh, phân đấu có từ 5 - 7 trung tâm sản xuất hiện đại vào năm 2030. Tiếp đó, đẩy mạnh ứng dụng công nghệ và chuyển đổi số, tích hợp dữ liệu để dự báo, điều hành sản xuất; áp dụng nhật ký điện tử, phần mềm quản lý hợp tác xã hay ứng dụng đặt giống, vật tư, giúp nông dân tiếp cận công nghệ thuận tiện. Mặt khác, tổ chức lại sản xuất theo chuỗi giá trị, gắn kết bền vững “4 nhà”. Trong đó, nhà nước kiến tạo chính sách, nhà khoa học cung cấp tri thức và công nghệ, doanh nghiệp dẫn dắt thị trường, nhà nông là chủ thể sản xuất, tạo ra sản phẩm. Trên cơ sở này, đẩy mạnh sản xuất theo đơn đặt hàng, bao tiêu sản phẩm, gắn mã vùng trồng với thương hiệu, chuẩn VietGAP, GlobalGAP, hữu cơ... nhằm giảm rủi ro, nâng cao tính cạnh tranh và mở rộng xuất khẩu.

Từ tầm nhìn chiến lược, nông nghiệp Tuyên Quang không chỉ đứng vững trên sản nhà mà còn tự tin vươn ra thế giới, khẳng định vị thế bằng thương hiệu và giá trị gia tăng. Cùng với đó, chiến lược sản xuất lớn, quản trị chuỗi, ứng dụng khoa học, công nghệ và chuyển đổi số đang được triển khai đồng bộ, chính là “chìa khóa vàng” để mở ra chương mới hiện đại bền vững cho nền nông nghiệp Tuyên Quang ■

Đồng bộ các giải pháp

Trong bối cảnh hiện nay, nâng cao chất lượng và gia tăng giá trị nông sản không chỉ là yêu cầu tất yếu mà còn là chìa khóa để nông nghiệp phát triển bền vững và vươn tầm. Nông sản không chỉ là ngon, sạch mà còn phải có câu chuyện, có bản sắc để tạo niềm tin và chỗ đứng vững chắc trên thị trường. Muốn làm được điều đó, đòi hỏi sự đồng bộ trong nhiều giải pháp từ chuẩn hóa quy trình sản xuất đến áp dụng khoa học công nghệ, xây dựng hệ thống chứng nhận minh bạch, quảng bá hình ảnh. Báo và phát thanh, truyền hình Tuyên Quang giới thiệu đến độc giả một số ý kiến của chuyên gia, cơ quan quản lý, doanh nghiệp trong lĩnh vực nông nghiệp về các giải pháp nhằm định vị thương hiệu nông sản:

GS.TS TRẦN ĐỨC VIÊN, Chủ tịch Hội đồng Giáo sư liên ngành Nông nghiệp - Lâm nghiệp, Ủy viên Hội đồng Giáo sư Nhà nước

Làm chủ chuỗi cung ứng

TRONG thời gian qua, việc xây dựng thương hiệu cho sản phẩm nông thôn (nông sản, thực phẩm, tiểu thủ công nghiệp - sau đây gọi là thương hiệu cộng đồng) gắn với chỉ dẫn nguồn gốc địa lý đã trở thành một định hướng quan trọng nhằm thúc đẩy sức cạnh tranh, giá trị của các nông sản đặc sản, góp phần tổ chức sản xuất, phát triển thị trường trên cơ sở lợi thế về điều kiện sản xuất, văn hóa bản địa. Những thương hiệu đã từng bước khẳng định được vai trò, giá trị trong sản xuất, thương mại sản phẩm nông thôn, góp phần tích cực trong xây dựng nông thôn mới. Tuy vậy, bên cạnh những kết quả tích cực, việc xây dựng thương hiệu cộng đồng còn nhiều khó khăn, hạn chế, từ chính sách, thể chế đến các hoạt động tổ chức quản lý, khai thác giá trị của thương hiệu trên thị trường. Thương hiệu cộng đồng chưa thực sự phát huy được hết giá trị so với tiềm năng, mong đợi trên thị trường. Vì vậy, rất cần những giải pháp, chính sách cụ thể nhằm thúc đẩy, nâng cao giá trị, hiệu quả của hoạt động xây dựng, quản lý và phát triển thương hiệu cộng đồng trong thời gian tới. Đặc biệt là đẩy mạnh nghiên cứu, chuyển giao và ứng dụng tiến bộ KH&CN làm cơ sở nâng cao năng suất, chất lượng. Đây là vấn đề cốt tử để người Việt Nam làm chủ các công nghệ nguồn, các bài toán lõi, làm cơ sở nâng cao năng suất, chất lượng, hiệu quả sản xuất - kinh doanh, giá trị gia tăng của nông sản. Nghiên cứu để xuất đổi mới cơ chế chính sách huy động đa dạng các nguồn lực cho phát triển nông nghiệp, nông thôn, phát triển cơ sở hạ tầng, cơ sở chế biến, chế biến sâu, dịch vụ hỗ trợ và logistics.

Chị PHÚC THỊ LAN HƯƠNG, Giám đốc điều hành Hệ thống phân phối sản phẩm OCOP Tâm Hương

Kể chuyện qua các sản phẩm OCOP

Để nâng tầm các sản phẩm OCOP của tỉnh, theo tôi cần có những chiến lược đi đúng và trúng, bởi thị trường trong nước có dư địa rất lớn cho các sản phẩm OCOP của Tuyên Quang, song thị hiếu tiêu dùng cũng ngày một khắt khe hơn và người dân có rất nhiều lựa chọn. Do đó, các chủ thể OCOP cần tập trung chuẩn hóa sản phẩm thông qua cải tiến mẫu mã và nâng cao chất lượng. Đặc biệt, câu chuyện sản phẩm chưa được chủ thể chú trọng, còn sơ sài về nội dung, chưa gắn kết được lịch sử, văn hóa của địa phương với công nghệ sản xuất và mong mỏi của công chúng tiêu dùng. Chính vì vậy, giá trị gia tăng của sản phẩm OCOP chưa cao so với kỳ vọng. Thời gian tới, mong các cấp, ngành trong tỉnh tiếp tục quan tâm, hỗ trợ đẩy mạnh phát triển sản phẩm của các làng nghề, từng bước hình thành các điểm đến du lịch làng nghề, du lịch trải nghiệm, tổ chức các sự kiện, phối hợp với các tỉnh thành trong nước cũng như các sự kiện quốc tế để quảng bá sản phẩm OCOP của tỉnh, bởi sau sáp nhập, Tuyên Quang đã mở rộng diện tích, tiềm năng về các sản phẩm OCOP là vô cùng lớn, nếu biết phát huy sẽ là cách để nâng cao hiệu quả kinh tế nông nghiệp trong tương lai.

Ông NGUYỄN NGỌC SÁNG, Giám đốc Hợp tác xã (HTX) Sản xuất, chế biến thực phẩm an toàn Sáng Nhung

Ứng dụng khoa học công nghệ vào sản xuất

ỨNG dụng khoa học công nghệ hiện đại vào sản xuất nông nghiệp đang là xu hướng chủ đạo, là chìa khóa thành công của các nước có nền nông nghiệp phát triển trên thế giới hiện nay. Với phương châm “ngon từ chất, thật từ tâm”, Trung tâm Nông sản xanh Sáng Nhung cung cấp sản phẩm thịt lợn thảo dược, sản phẩm đặc quyền. Lợn được nuôi khép kín đạt chuẩn VietGAP, hướng tới hữu cơ, toàn bộ thức ăn được phối trộn thảo dược từ thiên nhiên như đinh lăng, cỏ nhọ nổi, cát sâm, cà gai leo, kim ngân, gừng, tỏi,

Đồng chí TRẦN HẢI TUYÊN, Chi cục trưởng Chi cục Phát triển nông thôn và quản lý chất lượng, Sở Nông nghiệp và Môi trường

Nâng cao giá trị sản phẩm nông nghiệp hữu cơ

Để thực hiện khâu đột phá về phát triển nông nghiệp, ngành đã tham mưu cho tỉnh các nhóm giải pháp về quy hoạch, bố trí đất đai; phát triển sản xuất các sản phẩm hữu cơ; tổ chức sản xuất; cơ chế chính sách, phát triển nguồn nhân lực; phát triển thị trường tiêu thụ sản phẩm hữu cơ; huy động vốn đầu tư. Đồng thời tăng cường thu hút các doanh nghiệp đầu tư mở rộng diện tích sản xuất trồng trọt hữu cơ, liên kết với các tổ nhóm, HTX, kết nối cung cầu, sản xuất theo chuỗi từ sản xuất, sơ chế, chế biến, tiêu thụ sản phẩm theo tiêu chuẩn hữu cơ...

UBND tỉnh Tuyên Quang và Hiệp hội Nông nghiệp hữu cơ Việt Nam đã ký kết Biên bản ghi nhớ hợp tác về sản xuất, chế biến, tiêu thụ sản phẩm nông nghiệp hữu cơ trên địa bàn tỉnh Tuyên Quang giai đoạn 2022 - 2025 và điều chỉnh, bổ sung để triển khai thực hiện đến năm 2030. Mục tiêu hướng đến nhằm tạo bước chuyển mạnh mẽ trong sản xuất nông nghiệp hữu cơ; tạo điều kiện thuận lợi để các hiệp hội, doanh nghiệp, các tổ chức nông dân (hợp tác xã, tổ hợp tác) tăng cường hỗ trợ phát triển nông nghiệp hữu cơ. Bên cạnh đó là hỗ trợ người dân phát triển sản xuất, tăng thu nhập, giúp người dân nâng cao trình độ sản xuất, áp dụng tiến bộ khoa học kỹ thuật mới trong sản xuất, thúc đẩy chuyển đổi số trong nông nghiệp, nâng cao ý thức bảo vệ môi trường và đẩy mạnh tiêu thụ sản phẩm nông, lâm sản thông qua mở rộng phát triển nông nghiệp hữu cơ.

Ông NGUYỄN CÔNG SỬ, Chủ tịch Hội đồng Quản trị, Giám đốc Hợp tác xã (HTX) Dịch vụ sản xuất nông nghiệp Sứ Anh

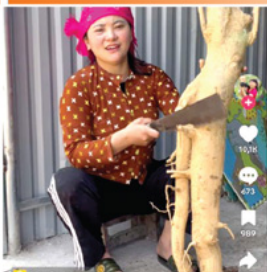
Đảm bảo an toàn trong thực hiện chuỗi giá trị

Là đơn vị sản xuất, chế biến, kinh doanh các sản phẩm chè đặc sản, HTX chè Sứ Anh luôn đặt yếu tố an toàn lên hàng đầu. Khi tham gia mô hình sản xuất của hợp tác xã, bà con nông dân không phải lo lắng về đầu ra của sản phẩm. Thời gian qua, việc phối hợp nhịp nhàng giữa khâu đầu vào và bao tiêu sản phẩm của HTX đã thấy nhiều hiệu quả tích cực. Nhờ những chương trình tập huấn bài bản, nông dân không chỉ nâng cao trình độ sản xuất, mà còn thay đổi tư duy từ canh tác truyền thống sang sản xuất hàng hóa, biết tính toán hiệu quả kinh tế và ứng dụng khoa học kỹ thuật để tăng năng suất, chất lượng sản phẩm. Bên cạnh đó, nhiều hộ đã mạnh dạn đầu tư hệ thống tưới tiết kiệm, nhà màng, ứng dụng công nghệ sản xuất nguồn gốc và tiêu thụ sản phẩm, mang phân bón cao hiệu quả sản xuất, giảm chi phí đầu vào và tăng sức cạnh tranh cho nông sản. Qua đó các sản phẩm cung cấp có chất lượng hơn, và nâng cao sức cạnh tranh. Bên phía HTX cũng thuận lợi hơn trong việc giám sát, hỗ trợ và quản lý; định hướng các hoạt động sản xuất, kinh doanh theo hướng quy hoạch, có lợi về mặt kinh tế - xã hội và môi trường.

hoa hồi, quế... không chất tăng trọng; không chất tạo nạc; không chất bảo quản và có truy xuất nguồn gốc, thực phẩm được công nhận sản phẩm OCOP 4 sao. Các sản phẩm từ thịt của Hợp tác xã đã được Cục Sở hữu trí tuệ - Bộ Khoa học và Công nghệ cấp quyền bảo hộ nhãn hiệu, chỉ dẫn địa lý, thiết kế bao bì, đóng gói, vệ sinh an toàn thực phẩm, nguồn hàng chất lượng, phong phú luôn tươi ngon khi đến tay người tiêu dùng. Đây chính là những lợi thế để Trung tâm Nông sản xanh Sáng Nhung phát triển bền vững.

ĐẤT VÀ NGƯỜI TUYÊN QUANG

Những TikToker của bản

■ AN GIANG

Giữa nhịp sống hiện đại, nơi mạng xã hội chiếm lĩnh mọi lĩnh vực của đời sống, những người trẻ xứ Tuyên đã nắm bắt cơ hội vàng, kể câu chuyện của bản làng trên nền tảng số một cách dung dị, biến những cú lướt màn hình điện thoại thành cơ hội quảng bá văn hóa, giới thiệu nông sản và lan tỏa giá trị sống tích cực.

NGƯỜI TRẺ BỎ PHỐ VỀ BẢN KHỞI NGHIỆP

KHÔNG chọn lối đi "câu view" bằng những nội dung sốc, lạ, Nông Thị Cẩm Quỳnh, cô gái người Nùng ở thôn Đông Đài, xã Bình Ca chọn cách kể chuyện bản làng bằng những video nhẹ nhàng, chân thật xoay quanh ẩm thực, phong tục, đời sống lao động giản dị, các sản vật địa phương, tái hiện một miền quê yên bình.

Quỳnh từng là sinh viên Học viện Báo chí - Tuyên truyền, sau khi ra trường, có cơ hội làm việc ổn định tại Hà Nội, nhưng với tình yêu tha thiết và mong muốn làm gì đó cho quê hương, Quỳnh quyết định về lại bản làng. Tận dụng kỹ năng sinh viên báo chí và mảnh đất tiềm năng TikTok, Quỳnh đã quay những video đầu tiên giới thiệu về bản làng người Nùng, về cuộc sống, lao động sản xuất của người dân, đặc biệt là các món ẩm thực ngon của miền núi như: Xôi cọ, xôi rau ngót, nấm lim xanh, thạch ngổa, da trâu muối chua, me đất, sấu tre, măng rừng... Quỳnh kể: "Những

video không dàn dựng, mà quay rất chân thực, có gì nói nấy, đậm chất nhà nông, mang hương vị tự nhiên của núi rừng, vì thế chiếm được cảm tình của người xem, có những video đạt từ 2 - 4 triệu lượt xem chỉ sau ít ngày đăng tải". Từ những video ngắn ấy, hình ảnh ẩm thực, nông sản, được liệu xứ Tuyên được giới thiệu một cách tự nhiên, chân thực nhất. Cũng từ đó, cô gái trẻ bắt đầu định hình cho mình con đường khởi nghiệp từ những sản phẩm quê hương. Các mặt hàng nông sản chất lượng của địa phương như măng rừng, chè, thịt trâu, thịt lợn sấy, lap sườn, sấu đất... đều được Quỳnh giới thiệu một cách sáng tạo, dí dỏm và đã tìm được đường ra thị trường rộng lớn.

Giống như Quỳnh, Vàng Thị Đế, cô gái người dân tộc Mông ở xã Thái Phìn Tùng tốt nghiệp Đại học Văn hóa Hà Nội, nhưng đã từ chối nhiều cơ hội việc làm ở thủ đô để trở về núi, nuôi ước mơ mang vài lạnh của đồng bào người Mông ra thế giới. Trên trang TikTok với tên Hmonghemp, Đế giới thiệu các sản phẩm, quy trình dệt vải lạnh của phụ nữ Mông

Chị Bàn Thị Hom, thôn Nà Mầu, xã Thanh Thủy giới thiệu đặc sản chè Shan tuyết cổ thụ trên kênh TikTok.

một cách chân thực, gần gũi, lan tỏa tinh thần đổi mới sáng tạo, góp phần gìn giữ và quảng bá bản sắc văn hóa quê hương, đồng thời thu về nhiều đơn hàng, giúp hàng chục phụ nữ trong xã có việc làm, kiếm thêm thu nhập.

Nhắc tới những TikToker của bản ở vùng cao, không thể không nhắc tới cô gái dân tộc Tây Nguyên Hoài Thương ở xã biên giới Thanh Thủy. Từng làm việc ở thành phố rồi thu nhập tốt, nhưng Thương cũng lựa chọn trở về quê. Cô khéo léo đưa những gửi chè xanh

buổi sớm, chén trà Shan nóng hổi giữa mây núi, hay những món ăn dân dã như măng ớt, cơm lam, cốm... vào từng video với cách kể chuyện duyên dáng, nhẹ nhàng, thu hút hàng triệu lượt xem. Video đầu tiên Thương quay về quy trình làm món cơm lam của mẹ đạt 10 triệu view chỉ trong 1 ngày đăng tải. Hiện kênh TikTok của Thương có trên 400.000 người theo dõi, hơn 12,4 triệu lượt thích, là kênh tiêu thụ nông sản lớn cho người dân vùng cao. Chia sẻ lý do bỏ phố về quê,

Những người trẻ xứ Tuyên bỏ phố về bản khởi nghiệp thành công trên nền tảng số.

Thương cho biết: "Tôi nghĩ làm gì cũng là công việc, quan trọng là ở đâu cũng lao động và tạo ra giá trị cho xã hội".

MẠNG ẢO - GIÁ TRỊ THỰC

Không chỉ dừng lại ở những clip quảng bá văn hóa, nông sản đơn thuần, các TikToker của bản còn biến mạng xã hội thành kênh tạo ra giá trị thực. Qua TikTok Shop, nhiều nông sản của Tuyên Quang đã tìm được thị trường rộng mở, giúp người dân giảm nghèo bền vững. Nông Thị Cẩm Quỳnh chia sẻ: "Một số mặt hàng do gia đình sản xuất, còn lại của bà con trong bản, tất cả đều là hàng sạch, đảm bảo chất lượng nhưng mãi không tìm được đầu ra, thông qua các kênh, tôi giúp bà con tiêu thụ, nâng cao thu nhập".

Bên cạnh đó, nhiều bạn trẻ còn tận dụng sức mạnh của nền tảng số để làm thiện nguyện, lan tỏa giá trị trong cộng đồng. Trường hợp của YouTuber, TikToker Nguyễn Tất Thắng, phường Hà Giang 1 là minh chứng rõ nét. Trong 5 năm qua, các kênh nền tảng số của anh đã phát hành hơn 3.500 video, thu hút trên 610.000 người đăng ký từ hàng chục quốc gia. Nội dung của các video tập trung giới thiệu về mảnh đất, con người Tuyên Quang, đồng thời kết nối mạnh thường quân giúp xây cầu, làm đường, xây trường học, tặng nhà ở, hỗ trợ sinh kế cho bà con vùng cao, trao học bổng giúp học sinh nghèo vượt khó, hỗ trợ người dân bị thiên tai, lan tỏa những điều tốt đẹp trong cuộc sống.

Câu chuyện của những TikToker bản làng hôm nay khẳng định khi thế hệ trẻ biết nắm bắt cơ hội, không gian số trở thành chìa khóa nâng đỡ họ viết tiếp hành trình phát triển quê hương bằng niềm tin, sự sáng tạo và tình yêu tha thiết. Ở đó, nông sản được tiếp sức, văn hóa được gìn giữ, lan tỏa và những việc làm tử tế được nhân lên, để bản làng thêm gần gũi, gắn kết hơn với mọi miền ■

GIẢI THOẠI

Nguyễn Công Trứ ứng khẩu

NGUYỄN Công Trứ nổi tiếng thông minh từ nhỏ, chữ nghĩa lanh lợi, ứng đối nhanh nhẹn. Thuở đi thi Hương, có lần ông làm xong bài rất sớm, chỉ mới nửa buổi đã nộp quyển. Quan giám khảo sinh nghi, nghĩ rằng hoặc ông làm ẩu, hoặc trong bài có chỗ gian lận nên cho gọi vào tra hỏi.

Nguyễn Công Trứ ung dung bước vào, không hề lúng túng. Quan giám khảo thử thách, yêu cầu ông làm ngay mấy câu thơ tại chỗ. Nguyễn Công Trứ liền đứng dậy, ứng khẩu:

"Đã mang tiếng ở trong trời đất,
Phải có danh gì với núi sông."

Lời thơ đồng dục, ý tứ sáng rõ, vừa mang khí phách của bậc nam nhi, vừa chứng tỏ ông nắm chắc đạo lý và thi học. Giám khảo nghe xong kinh ngạc, cả trường thi đều thán phục.

Giai thoại này khẳng định tài năng ứng khẩu, trí tuệ nhanh nhạy và khí phách hiên ngang của Nguyễn Công Trứ. Câu thơ ứng khẩu cũng trở thành tuyên ngôn cả đời ông: sống phải xứng danh với đất trời, phải để lại dấu ấn với non sông.

Chính phong thái "ngất ngưỡng" ấy đã làm nên Uy Viễn tướng công - một ông quan vừa là danh tướng, vừa là thi nhân bậc nhất thế kỷ XIX.

HÀI YẾN (Sưu tầm)

GS.TS. Anh hùng
Lao động, nhạc sĩ
Nguyễn Anh Trí.

Hình ảnh Cột cờ Quốc gia Lũng Cú
trong MV Vinh Quang, ở Việt Nam.

NHẠC SĨ NGUYỄN ANH TRÍ và tình yêu đặc biệt với *Tuyên Quang*

■ BIỆN LUẬN

LỜI HIỆU TRIỆU CỦA TINH THẦN ĐOÀN KẾT

Ngày 29/8, tại Hà Nội, MV “Vinh quang, ơi Việt Nam”, sáng tác mới của nhạc sĩ Nguyễn Anh Trí chính thức ra mắt công chúng sau ba năm ấp ủ. MV ra mắt đúng dịp Quốc khánh 2/9, như một thông điệp thiêng liêng, khơi dậy tinh thần đoàn kết, lòng tự hào dân tộc và khát vọng vươn lên của người Việt Nam trong thời đại mới. Chỉ sau 3 ngày ra mắt, MV đã có hàng nghìn lượt xem và chia sẻ trên nền tảng số.

Điều đặc biệt là ca khúc chỉ gói gọn trong sáu câu hát, nhưng giai điệu hào hùng, ca từ cô đọng, khắc họa hình ảnh đất nước kiên cường, đoàn kết, rạng ngời niềm tự hào. Điệp khúc “Tự hào Tổ quốc ta - Vinh quang, ơi Việt Nam!” vang lên như một hiệu triệu, vừa dễ nhớ, dễ hát, vừa truyền cảm hứng mạnh mẽ. MV được dàn dựng công phu với những hình ảnh đoàn duyệt binh hùng tráng tái hiện khí thế lịch sử; sự tham gia biểu diễn của hơn 30 ca sĩ và hơn một nghìn người, ghi hình tại nhiều địa danh lịch sử - văn hóa trải dài từ Bắc vào Nam như: Lăng Chủ tịch Hồ Chí Minh, Bảo tàng Lịch sử Quân sự Việt Nam, Bến Nhà Rồng, cầu Hiền Lương, Nghĩa trang Liệt sĩ Đường 9 (Quảng Trị), Nhạc viện TP. Hồ Chí Minh. Mỗi địa danh không chỉ là bối cảnh mà còn là biểu tượng của ký ức và niềm tự hào dân tộc. Trong đó, hình ảnh hào hùng ghi tại Cột cờ Quốc gia Lũng Cú của Tuyên Quang góp phần làm nên thành công trọn vẹn cho MV.

Nhạc sĩ Đỗ Hồng Quân, Chủ tịch Liên hiệp các Hội Văn học nghệ thuật Việt Nam đánh giá: “Vinh quang, ơi Việt Nam” đặc biệt vì ngắn gọn, súc tích, giàu tính cổ động, đúng truyền thống khai hoàn ca của âm nhạc cách

Trong gia tài đồ sộ với hơn 230 ca khúc và 300 bài thơ, GS.TS, Anh hùng Lao động, nhạc sĩ Nguyễn Anh Trí để lại dấu ấn đặc biệt bằng những sáng tác chan chứa tình yêu quê hương, đất nước, niềm tự hào dân tộc, ca ngợi vẻ đẹp của thiên nhiên và con người khắp mọi miền Tổ quốc. Trong đó, mảnh đất Tuyên Quang hiện lên trong trái tim và sáng tác của ông với một tình yêu đặc biệt, tha thiết, khắc họa mảnh đất kỳ vĩ, nên thơ, lung linh huyền ảo nhưng rất đỗi gần gũi, chan chứa tình người.

mạng. Lời ca dễ nhớ, dễ thuộc, điệp khúc cất lên ai cũng có thể hát theo, đó chính là thành công lớn”.

Chia sẻ về cảm hứng sáng tác, nhạc sĩ Nguyễn Anh Trí cho biết ông đã viết nhiều ca khúc viết về tình yêu Tổ quốc, nhưng vẫn luôn ấp ủ làm một dự án âm nhạc có quy mô và sức lan tỏa lớn; “Vinh quang, ơi Việt Nam” ra đời trong khoảng thời gian rất ngắn nhưng là sự dồn nén cảm xúc bấy lâu”.

Đạo diễn Dương Lan Hương, người thực hiện MV, chia sẻ trong buổi ra mắt MV rằng: Mọi vinh quang của dân tộc đều bắt nguồn từ sự đoàn kết. MV muốn nhấn mạnh chỉ khi Nhân dân đồng lòng, đất nước mới vững mạnh và phát triển. Bài hát trở thành bản hợp xướng đầy xúc cảm của tình yêu nước; là lời tri ân tới những thế hệ cha anh, đồng thời là lời nhắn gửi đến thế hệ trẻ về niềm tự hào và trách nhiệm đối với Tổ quốc.

TÌNH YÊU ĐẶC BIỆT VỚI TUYÊN QUANG

Nhạc sĩ Nguyễn Anh Trí là một con người đa tài. Ông là Giáo sư, Tiến sĩ Y khoa, thầy thuốc Nhân dân, Anh hùng Lao động; đại biểu Quốc hội khóa XV; thành viên Hội đồng tư vấn chính sách của Thủ tướng Chính phủ; Chủ tịch Hội đồng cố vấn chuyên môn Tập đoàn MEDLATEC; một nhà khoa học đầu ngành trong lĩnh vực huyết học - truyền máu của Việt Nam; là người khởi xướng những phong trào hiến máu lớn lao như “Lễ hội Xuân Hồng”, “Hành trình Đỏ”, xây dựng thành công “Ngân hàng Tế bào gốc máu dây rốn cộng đồng”. Công trình nghiên cứu của ông và cộng sự được trao Giải thưởng Hồ Chí Minh năm 2017, Giải Nhất Nhân tài Đất Việt năm 2016.

Ít ai ngờ, phía sau một nhà khoa học uyên bác ấy lại là một tâm hồn nghệ sĩ giàu rung động. Trong sự nghiệp sáng

tác, ông đã có một gia tài đồ sộ với hơn 230 ca khúc, trên 300 bài thơ, trải rộng nhiều chủ đề. Đặc biệt, vùng đất Tuyên Quang để lại trong ông nhiều rung cảm sâu nặng. Nơi đây không chỉ có núi non điệp trùng, mây trời quyến rũ, mà còn có đời sống văn hóa của đồng bào dân tộc thiểu số vô cùng phong phú. Từ nguồn cảm hứng ấy, Nhạc sĩ Nguyễn Anh Trí đã viết nên nhiều ca khúc giàu sức sống như: “Hà Giang về miền Tam giác mạch”, “Ồ đất biên cương”, “Qua miền gái đẹp Tuyên Quang”, “Hát từ Khâu Vai”, “Khúc hát săn mây”... Kể từ khi ra đời, các ca khúc này đều nhanh chóng được công chúng đón nhận nồng nhiệt. Nhiều nghệ sĩ thể hiện thành công như Giảng Hoa, Lương Huy, An Nhi, Việt Tú, Sèn Hoàng Mỹ Lam; được biểu diễn tại nhiều chương trình nghệ thuật, ở nhiều địa phương, được dàn dựng thành MV với sự đầu tư công phu và thu hút hàng trăm nghìn lượt xem trên Youtube.

Nhạc sĩ Nguyễn Anh Trí chia sẻ: “Tuyên Quang là mảnh đất rất đặc biệt. Cả thiên nhiên tươi đẹp, đời sống đồng bào dân tộc thiểu số phong phú và lịch sử, văn hóa đều là chất liệu quý cho âm nhạc và thơ ca. Tôi đã có nhiều chuyến công tác tại tỉnh Tuyên Quang, đặc biệt là vùng Cao nguyên đá Đổng Văn; mỗi chuyến đi đều để lại những ấn tượng sâu đậm. Tôi rất yêu thích mảnh đất và con người nơi đây; trong thời gian tới, tôi sẽ có những dự án âm nhạc mới về vùng đất này” ■

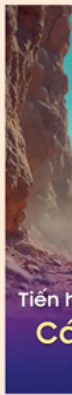
Hành tr
quê hương
thanh niên
(trong ảnh)
một vùng đ
tên xa lạ, an
khăn để gi
đây, những
hoa kết trái

“XUỐN
VOVINAM

Sinh ra
Tuyên
còn là
Xuân Duyệt
yêu đặc biệt
truyền của c
duyên”, một
thức chàng
định: “khăn
núi” tìm đến
Nội vào năm

Tại Thủ
“hòa mình”
Với tố chất v
để dàng tiếp
đánh đầy uy
đòn chân tấ
hiện một cá
với môn võ t
giọt mồ hôi t
rằng Vovina
còn là Việt V
luyện nhân c
Sau hai
thi đổ vào K
học Sư phạm
Duyệt tiếp t

M

Tiến sĩ
C

Cuốn
của mình

C
cứu - đồ
là một t
tiến hóa

Người gieo mầm Vovinam

■ GIANG LAM

hình đưa Vovinam về với
Tuyên Quang của chàng
trẻ Đặng Xuân Duyệt
không hề dễ dàng. Từ
đầu mà Vovinam còn là cái
nh đã vượt qua nhiều khó
học hạt mầm võ thuật. Giờ
nỗ lực ấy đã thực sự đem

G NÚT" THEO HỌC

và lớn lên tại một vùng quê
Quang, nơi võ thuật vẫn
một khái niệm xa lạ, Đặng
sớm nuôi dưỡng một tình
với Vovinam - môn võ cổ
lân tộc. Anh gọi đó là "cái
ngon lửa đam mê đã thôi
trai trẻ đưa ra một quyết
gối" rồi quê hương, "xuống
những lò luyện võ ở Hà
2008.

đó, Duyệt nhanh chóng
à thế giới của Vovinam.
à năng khiếu bẩm sinh, anh
thu những bài quyền, thế
lực, từng đòn gạt, cú đá hay
công đều được anh thực
ch nhàn nhuyn. Tình yêu
hây cứ thế lớn dần theo từng
rên sân tập. Anh Duyệt hiểu
m không chỉ là môn võ, mà
Võ Đạo, là con đường để rèn
cách, đạo đức và lối sống.

hòa Giáo dục Thể chất, Đại
m Thái Nguyên. Tại đây,
c được tới luyện trong môi

Võ sư Đặng Xuân Duyệt (ngoài cùng bên trái) đại diện tổ trọng tài trao giải cho các vận động viên đoạt giải tại Giải Vô địch Vovinam miền Bắc năm 2024.

trường chuyên nghiệp, đồng thời bắt
đầu công việc trợ giảng. Được đứng
trên bục giảng và truyền đạt kiến thức,
đam mê Vovinam trong anh càng trở
nên mạnh mẽ hơn bao giờ hết.

Anh Đặng Xuân Duyệt cho biết,
Vovinam không chỉ là một môn võ,
mà còn là Việt Võ Đạo - con đường
võ học mang đậm tinh thần và bản sắc
dân tộc. Vovinam là sự kết hợp tinh
túy giữa võ thuật và triết lý sống của
người Việt. Về mặt võ thuật, Vovinam
có hệ thống kỹ thuật võ cùng phong
phú và đa dạng. Bên cạnh những thế
đấm, đá, gạt, đỡ cơ bản, Vovinam
còn có những đòn thế đặc trưng như
vật, đòn chân... Bên cạnh các kỹ thuật
chiến đấu, Vovinam còn chú trọng rèn
luyện thể chất và tinh thần thông qua
các bài quyền. Đây chính là yếu tố
thể hiện sâu sắc tính nhân văn và triết
lý võ đạo. Với tất cả những tinh hoa

ấy, Vovinam không chỉ đơn thuần là
một môn thể thao, mà là một phần di
sản văn hóa quý báu của dân tộc Việt
Nam. Chính vì lẽ đó, sau khi tốt nghiệp
vào năm 2014, Đặng Xuân Duyệt đã
mang theo một khát vọng lớn lao, trở
về quê hương Tuyên Quang để truyền
bá và phát triển môn võ mang đậm hồn
cốt dân tộc này.

TRUYỀN NGHỀ

Ban đầu anh mở lớp Vovinam đầu
tiên tại xã Nhân Mục, huyện Hàm Yên
(nay là xã Hàm Yên). Những ngày đầu
ấy, anh phải đối mặt với muôn vàn khó
khăn: thiếu kinh phí, cơ sở vật chất đơn
sơ, phòng tập tạm bợ. Nhưng thử thách
lớn nhất là làm sao để người dân địa
phương hiểu và yêu thích một môn võ
còn quá mới mẻ. Anh dành thời gian
đi giới thiệu, giải thích về Vovinam
nhưng kết quả ban đầu không mấy khả

quan. Tháng đầu tiên mở lớp, số lượng
học viên ít ỏi. Thế nhưng, Duyệt không
nản lòng. Từ một lớp nhỏ, anh thành
lập Câu lạc bộ Vovinam Nhân Mục
với 50 thành viên, sau đó mở rộng sang
các xã lân cận và đến cả các xã Chiêm
Hóa, Yên Nguyên, Tân An...

Để lan tỏa Vovinam rộng hơn nữa,
Duyệt luôn tạo điều kiện tốt nhất cho
các học trò. Với những em có hoàn
cảnh khó khăn nhưng đam mê, anh
sẵn sàng miễn giảm học phí, hỗ trợ đồ
tập. Đặc biệt, khi các võ sinh đạt đến
đại Trung đẳng, họ sẽ được đứng lớp
trợ giảng để có thêm thu nhập và tham
gia các khóa học nâng cao. Duyệt cũng
tích cực đào tạo các trợ giảng và huấn
luyện viên là giáo viên thể chất tại các
trường học trong tỉnh.

Những nỗ lực của anh và học trò
đã gặt hái được trái ngọt. Từ năm
2022, Giải Vovinam Hàm Yên mở

rộng được tổ chức thường niên, thu
hút hơn 200 võ sinh toàn tỉnh tham
gia. Mỗi đây, tại Giải Vovinam học
sinh toàn quốc năm 2025, Tuyên
Quang đã xuất sắc giành được 1 Huy
chương Vàng, 1 Huy chương Bạc và
5 Huy chương Đồng.

Em Trần Đặng Tổ Uyên, một trong
những học trò của anh, chia sẻ: "Thầy
Duyệt đã chỉ bảo em rất tận tâm, nhiệt
huyết. Nhờ thầy mà em không chỉ
đạt được Huy chương Đồng tại Giải
Vovinam học sinh toàn quốc, mà còn
rèn luyện được sức khỏe và theo đuổi
đam mê".

Từ một võ sinh khát khao, Đặng
Xuân Duyệt đã trở thành một trong
những người đứng đầu của nền
Vovinam Tuyên Quang. Hiện nay, anh
giữ vị trí Ủy viên Ban Chấp hành Liên
đoàn Vovinam Việt Nam. Tên tuổi
anh gắn liền với hình ảnh một Trọng
tài - người cầm cân nảy mực tại các đấu
trường võ thuật lớn.

Nhận xét về Đặng Xuân Duyệt, võ
sư Nguyễn Tấn Nghĩa, Phó Chủ tịch
Liên đoàn Vovinam Việt Nam, không
tiếc lời khen ngợi. Ông khẳng định,
Duyệt là một võ sư tâm huyết, luôn
hết mình vì sự phát triển của Vovinam.
Đồng thời, với vai trò trọng tài, Duyệt
được đánh giá là một người nghiêm
minh, công bằng và đầy uy tín, luôn
đảm bảo các trận đấu diễn ra một cách
chuyên nghiệp và thượng võ nhất.

Với sự công tâm và chuyên môn
vững vàng, anh đã điều hành thành công
nhiều giải đấu danh giá, từ những cuộc
tranh tài của các võ sĩ chuyên nghiệp tại
Giải vô địch Vovinam toàn quốc đến
sân chơi đầy nhiệt huyết của tuổi trẻ như
Giải vô địch trẻ các câu lạc bộ Vovinam
toàn quốc và Giải Vovinam học sinh,
sinh viên toàn quốc.

Từ một chàng trai trẻ rời quê hương
để tìm kiếm tinh hoa võ thuật, Đặng
Xuân Duyệt đã trở về và trở thành
người tiên phong, gieo mầm Vovinam
trên mảnh đất Tuyên Quang. Hành
trình của anh là minh chứng sống động
cho thấy, chỉ cần có đam mê và sự kiên
trì thì thành công sẽ theo đuổi bạn ■

ĐI TUẦN MỘT CUỐN SÁCH

hóa cổ xưa và đời sống hiện đại:
ch dung hòa trong
thế giới hôm nay

sách giúp ta nhìn rõ hơn căn cốt sinh học
để từ đó sống hài hòa hơn với hiện tại.

ấn Tiến hóa quá chậm, tiến bộ quá
nhanh của Heather Heying - nhà sinh
học tiến hóa, giảng viên và nhà nghiên
cung tác giả cùng chồng là Bret Weinstein,
ác phẩm độc đáo kết hợp giữa khoa học
và những vấn đề nóng bỏng của xã hội

Hài hòa hơn với hiện tại

■ NGỌC MAI

hiện đại. Sách do Nhà xuất bản Dân trí phát
hành năm 2024.

Cuốn sách đề cập nghịch lý lớn mà con
người ngày nay phải đối diện: **tiến hóa của cơ
thể và tâm trí loài người diễn ra rất chậm,
trong khi tốc độ thay đổi của khoa học,
công nghệ và xã hội lại quá nhanh.** Điều
này dẫn đến những "lệch pha" khiến chúng ta
nhiều khi trở nên căng thẳng, mất cân bằng,
thậm chí khủng hoảng.

Heather Heying và Bret Weinstein chỉ ra
rằng: loài người đã được hình thành để sống
trong môi trường săn bắt - hái lượm, nơi các
mối quan hệ xã hội, dinh dưỡng, vận động và
nhịp sống gắn chặt với tự nhiên. Nhưng trong
vòng vài trăm năm gần đây - đặc biệt là vài
thập kỷ - chúng ta đã phải thích ứng với xã hội
công nghiệp, đô thị, công nghệ số. Những thay
đổi quá nhanh này khiến nhiều tập tính sinh
học và tâm lý bẩm sinh trở nên "lạc hậu", kéo
theo hàng loạt vấn đề: bệnh tật thời hiện đại,
khủng hoảng tinh thần, xung đột văn hóa, thậm

chí cả sự bất ổn chính trị.

Điều đặc biệt là Heather Heying không
chỉ dừng lại ở việc mô tả "vấn đề tiến hóa
chậm - tiến bộ nhanh", mà còn gợi mở những
cách ứng xử giúp con người dung hòa: sống
gần gũi với thiên nhiên hơn, quan tâm tới
vận động và lối sống lành mạnh, thiết lập
mối quan hệ xã hội thực chất, và nhất là giữ
được "cái nhìn tiến hóa" để hiểu mình và
hiểu thế giới.

Cuốn sách vừa có tính khoa học, vừa gợi mở
tư duy phản biện, được nhiều độc giả ở Mỹ và
châu Âu đón nhận như một cẩm nang tri thức
cho thời đại số. Với độc giả Việt Nam, *Tiến
hóa quá chậm, tiến bộ quá nhanh* không chỉ
giúp hiểu thêm về sinh học tiến hóa mà còn
đem lại những gợi ý hữu ích để sống cân bằng
hơn giữa guồng quay hiện đại.

Cuốn sách cũng khiến người đọc suy ngẫm
nhiều về mối quan hệ giữa công nghệ và đời
sống tinh thần. Con người hiện nay đang tận
hưởng những thành tựu chưa từng có: máy

móc thông minh, Internet, y học hiện đại...
nhưng lại phải đối mặt với áp lực tâm lý, sự
đứt gãy cộng đồng và những mối đe dọa toàn
cầu. Dường như, để bắt kịp với nhịp tiến bộ
ấy, tâm trí và cơ thể cần được "nhắc nhở" rằng
ta vẫn là sinh vật mang trong mình bản năng
nguyên thủy.

Mặc dù vậy, thông điệp từ cuốn sách không
bi quan. Thay vì than thở về sự chậm chạp
của tiến hóa, các tác giả đưa ra những gợi ý
rất thực tế: ăn uống gần gũi tự nhiên hơn, vận
động nhiều hơn, trân trọng giấc ngủ, giữ các
mối quan hệ thực chất thay vì ảo, và học cách
nhìn thế giới bằng tư duy dài hạn.

Tiến hóa quá chậm, tiến bộ quá nhanh là
một cuốn sách giúp ta nhìn rõ hơn "căn cốt"
sinh học của mình để từ đó sống hài hòa hơn
với hiện tại. Nó giống như một lời nhắc: dù
xã hội có tiến bộ nhanh đến đâu, ta vẫn là con
người với những nhu cầu và giới hạn rất tự
nhiên - và chỉ khi thấu hiểu điều ấy, ta mới thật
sự thích nghi được với thế kỷ 21 ■

1. Ngày còn sống với mẹ, tôi từng nghe mẹ kể lại kể đi câu chuyện về một cô hàng nước tốt bụng. Mẹ kể: thường buổi trưa, những người thuộc đội quân về số lắm lụi như mẹ hay ghé lại gốc cây bàng lặng bên đường hay chui vào bóng mát công viên thị trấn để trú nắng. Vậy nhưng từ ngày via hè chỗ ngã tư đường mọc lên cái quán nhỏ bán nước đóng chai, sữa, và một ít bánh kẹo lát vật, tự nhiên hàng nước biến thành chỗ nghỉ mệt của dân về số thay cho gốc bàng lặng hoặc công viên. Cô chủ nhỏ nhắn mảnh khảnh, nhìn từ xa cứ như... cô bé. Lại rất thân thiện, nhiệt tình với những người lam lũ lụi dưới, không có bất cứ biểu hiện nào của sự coi thường! Đất lành chim đậu; khởi đầu là xe đạp xẹp lốp lại mượn ống bơm, khô cổ lại xin ca nước, nóng nực xin viên đá chườm mặt và vân vân. Hàng cô luôn ưu tiên bán rẻ cho người bán về số; thậm chí... tặng không với người ăn xin hoặc hoàn cảnh quá khó khăn! Vậy nhưng "bạn hàng" đông đảo nhất của cô vẫn là dân về số. Rằm, đầu tháng hoặc khi nhà có giò chạp có hay kêu gom các "bạn hàng" ghé ăn trưa: tô bún hoặc đĩa mì xào chay. Ăn xong có khi còn được... dúm mấy cái bánh chay đem về!

Tôi nghe hiểu kỳ; ngày nghỉ xuống phố tìm hiểu thực hư. Quả có một cô hàng nước giống vậy. Dân viết báo nghiệp dư, máu nghề nghiệp nổi lên, tôi định bụng sẽ dành thời gian tiếp cận, viết một bài báo chủ đề người tốt việc tốt. Để rồi, chẳng bao lâu khách. Tuy nhiên "mưu sự" chưa thành thì tôi có quyết định chuyển chuyện. Việc chuyển môn rồi mà khiến tôi không còn thời gian cho các hoạt động "tay trái".

... Cho đến ngày số phận lần nữa lại... trên trời: đây tôi về nhận công tác chính nơi tôi từ đó ra đi: ngôi trường trung tâm của phố!

2. Năm đầu, tôi được phân công tác chủ nhiệm. Lớp 7C.

Đầu năm thu bảo hiểm y tế, em học trò tên Thi đứng dậy gãi đầu gãi tai: à, mẹ em đang kẹt, chưa có tiền nộp có ôi.... Cậu học trò xụ mặt lặng im, bộ dạng muốn khóc. Thấy tội, tôi chữa: Thôi không sao, có tạm ứng tiền nộp giúp em; nói mẹ khi nào có gửi có sau.... Thi cảm ơn ngồi xuống nhưng mặt vẫn buồn. Đường như cậu ấy nẩy vì đã làm phiền cô. Khuôn mặt cùng ánh mắt mang nỗi buồn già trước tuổi của Thi có gì đó khiến tôi không yên. Tối đó, Zalo có tin nhắn. Avatar hình một phụ nữ, xưng phụ huynh học sinh, xin phép kết bạn. Chỉ giới thiệu là mẹ Thi, nói cảm ơn cô đã đóng tiền giúp, sẽ thu xếp gửi lại có sớm. Tôi vui với cách xử xử chân thành, "biết chuyện" của chị. Định bụng rảnh việc sẽ tìm hiểu thêm về hoàn cảnh của Thi; nếu em thực sự khó khăn tôi sẽ nghĩ cách giúp thêm. Cuối buổi học cô bé Thanh, lớp trưởng, chạy lên bàn giáo viên thăm thi: Cô ơi, chắc cô chưa biết; nhà bạn Thi đang khó khăn lắm. Bố mẹ bạn ấy mới chia

Mụ cười ngày khai giảng

Truyện ngắn: Y NGUYỄN

Minh họa: BÍCH NGỌC

tay; giờ chỉ ba mẹ con sống với nhau. Chị lớn đang học Đại học mà cả nhà chỉ trông vào cái quán nước lề đường của mẹ bạn. Quán nào hà em?? Dạ, cái quán ngay gốc đường, chỗ đèn xanh đèn đỏ á cô....

Bộ nhớ tôi bắt chợt tua nhanh - như phim. Là cái cô... nhỏ người, nói cười luôn miệng phải không em? Dạ đúng rồi cô, mẹ bạn Thi á.... Thôi! chính xác! cô hàng nước tốt bụng trong câu chuyện của má. Người phụ nữ đã có lần tôi đi "xem mặt", định phỏng vấn viết bài. Trái đất quả rất tròn. Ai nghĩ có ngày tôi sẽ về dạy ở ngôi trường trung tâm; lại còn thành... cô chủ nhiệm của con trai cô chủ quán?

Tan học tôi báo Thi ở lại. Tiền mua bảo hiểm y tế em nói mẹ không phải trả có đâu nha. Coi như cô giúp em lần này. Yên tâm học tập cho tốt.... Thi gật, dạ khê. Nhưng bất ngờ ngay tối hôm đó mẹ Thi đã chuyển khoản cho tôi đủ số tiền nợ. Rành mạch, dứt khoát - kèm theo lời cảm ơn cô giáo đã giúp đỡ, không dám làm phiền cô thêm! Tôi đọc tin nhắn, hiểu hơn về một nhân cách nên chỉ lặng lẽ thả tim không dám nói gì. Những ngày sau đó, để ý thấy Thi đi học với tâm thế vui vẻ, thoải mái hơn; quần áo sạch sẽ cũng tinh tươm hơn. Mỗi bạn tan trường, ngang quán nước của mẹ Thi thấy quán dạo này mở khang trang, bán thêm trà tắc, trà chanh, bánh tráng trắng trẻo Đà Lạt và vân vân; coi bộ làm ăn được! Tốt quá. Thi ra ông trời có mắt, không tuyệt

đường sống của ai - nhất là của những người tốt - bao giờ!

Nhưng tôi lạc quan hơi sớm.

3. Năm học bay qua cái vèo, cuối năm Thi là học sinh xuất sắc. Cô giáo tôi thật mãn nguyện. Quá mừng cho mẹ con em. Chuyển về công tan hàng đương nhiên... bắt hạnh; nhưng trời bù cho đứa con ngoan giỏi chắc chắn là niềm an ủi không hề nhỏ!

Đầu hè, tôi đi chợ sớm nghe người trong xóm lao xao: có bán quán nước chỗ đèn xanh đèn đỏ mới mất hôm qua. Trời, sao mất?? Đột quỵ.... Cái gì? Mẹ em Thi mất? Sao vô lý, nghiệt ngã vậy trời?? Tôi choáng váng đánh rơi túi thức ăn, suýt ngã sấp mặt!

Chiều, hỏi thăm đường ra nhà Thi. Ngôi nhà cấp 4 nằm rìa xóm. Cũ kỹ, tuềnh toàng. Mẹ con Thi chưa có chốn riêng, sống nhờ nhà ngoại. Mặt bằng mở quán nước là đất công, thuê chỉ để mua bán. Không thấy Thi. Người nhà báo em đang bị sốc, không muốn gặp ai. Sao sốc? Khó lắm cô ơi, nó cứ cho chuyện mẹ nó đột quỵ là... tại nó! Bà ngoại già mếu máo. Hồi kỳ hơn mới biết: Hôm mẹ bị đột quỵ, Thi xin vào Sài Gòn chơi với bố. Chị gái Thi chưa về; một mình mẹ Thi loay hoay ôm chuyện nhà chuyện quán. Xảy việc, có người ác miệng bảo: Con với cái, nghĩ hè không lo phụ giúp mẹ lại bỏ đi chơi. Một mình làm quá đuối sức, đột quỵ chớ gì.... Câu ấy lọt đến tai. Thi nghe, sốc nặng!

Thường ngày Thi xử xử rất có hiếu với mẹ, tôi biết.

Kỷ năng "thuyết khách" của tôi phải vận dụng hết mức để giải quyết một tình huống sự phạm oái ăm: thuyết phục, dỗ dành để cậu học trò cùng vượt qua ám ảnh; tin rằng em không phải là nguyên nhân chuyện ra đi của mẹ! May; rồi cũng qua. Có điều; vượt qua trạng thái trầm cảm nhất thời mới là thuốc cấp cứu. Bệnh gốc vẫn chưa có thuốc: Hai chị em giờ đột ngột thành trẻ mồ côi, tính sao??

Chị gái Thi mếu máo: Em còn năm cuối đại học; em gắng đi làm gia sư, xoay xở tạm tiện chắc cũng đủ lo thân. Nhưng thêm Thi thì em không lo nổi.... Bà ngoại Thi phê phán: Tôi già cả, sống nhờ trợ cấp của Nhà nước với chút hoa lợi trong vườn. Bà cháu rau cháo chắc cũng đắp đổi qua ngày được; nhưng cho nó học hành tôi không biết lấy tiền đâu ra có ôi....

Khóc. Nước mắt một người già một người trẻ thi nhau chảy. Sức nhớ câu thơ của Xuân Diệu: Trái đất ba phần tư nước mắt tự nhiên cô giáo tôi cũng... muốn khóc. Chao ôi, khổ của kiếp người....

4. Sắp khai giảng.

Với tôi, đây có thể là khai giảng buồn nhất. Nghĩ hết cách; tôi giờ vẫn không ra cách nào cứu được cậu học trò cùng thoát cảnh bỏ học. Thi bảo sẽ theo người ta vào Sài Gòn bán vé số. Cô yên tâm, chỉ tạm thời thôi. Có điều kiện em nhất định đi học lại.... Giờ Thi nói chuyện như người lớn, không phải của cậu thiếu niên chớm tuổi mười lăm. Nghịch cảnh khiến con người sớm

khôn. Nhưng nghe vậy hay vậy thôi. Vắn đau. Vắn lo. Từng trải cho tôi biết: Cố tích cuộc đời không phải lúc nào cũng viết thành công. Ra khỏi trường thì dễ. Trở lại trường được hay không còn là chuyện rất... hên xui. Không ai có thể nói trước. Càng không phải cứ muốn là được!

Ngày tháng Tám trời nhanh. Đã có lịch tựu trường. Căn bệnh đau đầu kinh niên của tôi lại tái phát. Để hiểu, mấy đêm chập chờn khó ngủ....

Điện thoại reo. Màn hình hiện lên một dãy số lạ. Mười giờ đêm chứ ít đâu, lại lửa đảo, quấy rối, bức quá đi mất! Tôi click dứt khoát tắt ngang. Điện thoại reo tiếp, hiện lên hàng số lúc này. Lại tắt. Nhưng tới lúc điện thoại rung lên lần thứ 3 thì tôi thua. Có đườn dôi mắt viễn thị lem nhem không có kính dìm kỹ lại dãy số. Đúng 10 số; nhà mạng Viettel. A lô? Dạ, cho tôi hỏi có phải cô giáo X. dạy trường Y; là cô giáo chủ nhiệm của cháu Thi năm rồi không ạ?? Vâng, tôi đây. Ôi, may quá; xin lỗi đã quấy rầy cô giáo vào giờ này; nhưng tôi mãi mới xin được số điện thoại của cô. Xin tự giới thiệu: tôi là vợ sau của anh Hải, bố cháu Thi; mẹ kế của cháu....

Đứng giọng phụ nữ Sài Gòn. Trẻ, chắc tầm tuổi mẹ Thi. Người phụ nữ trình bày ý định vợ chồng muốn đón Thi vào Nam nuôi dưỡng, cho đi học; nhờ cô giáo hướng dẫn cách trị hồ sơ và vận động để gia đình ngoại Thi chấp thuận! Bố đẻ Thi cũng xen vào cuộc nói chuyện. Cô giáo thông cảm, tôi chia tay với mẹ nó, bỏ con cái ra đi khiến quan hệ với nhà ngoại cháu Thi bị thương tổn. Giữ tôi muốn chuộc lỗi; nhưng khó nói nên phải nhờ trung gian cô giáo....

Nghe cứ tưởng mình... đang mơ, phải mấy lần tay véo đùi! Ôn Trời Phật Thi ơi, em được cứu rồi. Cô giáo vui đến trào nước mắt, suýt khóc luôn trên điện thoại. Đương nhiên; tôi sẽ PHẢI làm hết sức để dàn xếp mối quan hệ này. Chiếc phao cứu sinh cho cậu học trò cứng. Chẳng hiểu sao linh tính cứ mách bảo tôi: Mẹ kế em Thi là người không tệ!

5. Ngày khai giảng tới.

Năm nay tôi không còn nhận công tác chủ nhiệm nhưng thói quen vẫn ra cổng trường đứng đón học sinh. Lớp 8C, cái lớp "để thương" tôi chủ nhiệm năm qua tuần tự từng em quân ôi chỉnh tề bước qua cổng, khoan tay cười chào cô giáo rất tươi. Dù cả. Thiếu duy nhất cậu học trò cứng khiến tôi vất vả suốt mấy tháng ròng! Thoáng chút tiếc, chút buồn khi ngày vui lớn vắng bóng em. Giờ này chắc em cũng đang đồng phục chỉnh tề nghiêm trang dự khai giảng nơi ngôi trường mới phương Nam. Hình dung vậy tự nhiên... phẫn chấn, hết buồn hết tiếc. Cố lên Thi; đừng bao giờ bỏ cuộc em nhé!

Tôi ngược nhìn trời xanh cao lộng, nhìn cờ Tổ quốc phấp phật tung bay trong gió - bắt giác nở nụ cười tươi như nắng sớm mùa thu...■

ĐỖ MINH TUẤN

Quà tặng Ngày Quốc khánh

Hôm sinh nhật bé đến
Mẹ tặng bánh Ga - tô
Rồi còn được thổi nến
Cùng bạn hát líu lo.

Nay ngày sinh Đất nước
Bé hỏi mẹ tặng gì
Nâng lá Cờ Tổ quốc
Mẹ dặn bé khắc ghi:

Ngày mừng Hai tháng Chín
Bản Tuyên ngôn Độc lập
Giữa Ba Đình, Bác đọc
Khải sinh nước Việt Nam.

Lá Cờ đỏ sao vàng
Mang linh hồn dân tộc
Chỉ đường tới vinh quang
Xây bản làng hạnh phúc.

Mắt bé sáng vành mi
Trần nắng Thu lấp lánh
Thiêng liêng ngắm Quốc kỳ
Bay trong Ngày Quốc khánh!

Minh họa: NGỌC AN

NGUYỄN MINH THUẬN

Thu đã về

Thu đã về qua ngõ!
Mang cơn gió heo may
Lượn bay trước thềm nhà
Nhẹ nhàng như tiếng ca

Trời mùa thu thật lạ!
Nắng vừa nép sau nhà
Chợt cơn mưa vội vã
Làm ướt áo mẹ ta.

Cả một đời vất vả!
Bón ba nào quản ngại

Dù ngày hè nắng cháy
Hay ngày mưa cứ rơi...

Chiếc áo cũ một thời!
Phơi mình trước gió sương
Đôi quang gánh giữa đường
Nặng oằn chữ yêu thương.

Mùa thu về vấn vương!
Gió đưa hương hoang hoải
Cho lòng ta nhớ mãi
Những tháng ngày xa xưa.

ĐỖ THÀNH ĐỒNG

Đợi gió

Lẽ nào gió lại lặng im
để ta cứ phải nhọc tìm sớm mai

mới vừa gây bão cho ai
khiến bao nhiêu lá thở dài gió ơi

đường mây đã chật tiếng người
mà ta chẳng thấy nụ cười gió đâu

mở hơi thơ đổ từng câu
đêm lên cơn sốt qua câu gió bay

ta còn đợi gió đêm nay
trắng già khuyết một vòng tay nhỏ nhàng.

XUÂN NHI

Mùa thu ở lại

Em đi bỏ lại mùa thu
Nhạc tình quán vắng buồn như mưa chiều
Thương ngày xưa thuở mới yêu
Một thời hoa mộng với nhiều nhớ nhung!

Yêu em từ độ chớm xuân
Qua mùa hạ chạnh băng khuâng nỗi niềm
Mùa thu kỷ niệm đầy thềm
Vườn xưa trắng tỏ nhớ đêm hẹn hò

...Đường đời mấy nẻo quanh co
Dòng sông đi mãi. Con đò về chưa?
Chiều nay vẫn gió vẫn mưa
Lối mòn chốn cũ lưa thưa lá vàng

Có người ngồi đợi mùa sang
Nhớ thương kỷ niệm đã tàn trong mơ!

ĐẾN VỚI BÀI THƠ HAY

Đi học

Hương rừng thơm đôi vắng
Nước suối trong thâm thi
Cọ xèo ô che nắng
Râm mát đường em đi.

Hôm qua em tới trường
Mẹ dắt tay từng bước
Hôm nay mẹ lên nường
Một mình em đến lớp

Chim đùa theo trong lá
Cá dưới khe thì thào

Hương rừng chen
hương cốm
Em tới trường hương theo.

Trường của em be bé
Nằm lặng giữa rừng cây
Cô giáo em tre trẻ
Dạy em hát rất hay

Hương rừng thơm đôi vắng
Nước suối trong thâm thi
Cọ xèo ô che nắng
Râm mát đường em đi.

HOÀNG MINH CHÍNH

TRONG kho tàng thơ ca viết về tuổi thơ, *Đi học* của Hoàng Minh Chính là một trong những bài thơ để lại dấu ấn sâu đậm bởi vẻ đẹp hồn nhiên, trong sáng, gắn bó chặt chẽ với thiên nhiên và cuộc sống vùng núi. Ngay khổ mở đầu, cảnh sắc thiên nhiên đã mở ra bức tranh núi rừng đầy thơ mộng: *Hương rừng thơm đôi vắng/Nước suối trong thâm thi/Cọ xèo ô che nắng/Râm mát đường em đi.*

Hình ảnh núi rừng hiện ra vừa quen vừa lạ: có hương rừng, suối trong, có đôi vắng và bóng cọ. Con đường đến trường của em bé vùng cao không phải qua hàng tre, lũy tre như miền xuôi, mà gần với đồi cọ, khe suối, với sự tĩnh khỗi, trong lành của thiên nhiên miền núi. Tất cả tạo nên một không gian vừa khoáng đạt, vừa chan chứa yêu thương, nâng đỡ những bước chân non nớt của em nhỏ.

Khổ thơ tiếp theo đưa ta trở lại kỷ niệm ngỡ ngày đầu đến trường: *Hôm qua em tới trường/Mẹ dắt tay từng bước/Hôm nay mẹ lên nường/Một mình em tới lớp.* Đây không chỉ là một kỷ niệm riêng tư, mà còn là hiện thực đời sống của bao trẻ em vùng cao. Mẹ gần với nường rầy, với vật ngỗ, nường sắn; con gần với bước đường đến lớp. Trên con đường ấy, thiên nhiên như đồng hành, như người bạn tri kỷ: *Chim đùa theo trong lá/Cá dưới khe thì thào/Hương rừng chen hương cốm/Em tới trường hương theo.* Ở đây, nhà thơ đã nhân hóa cảnh vật, khiến tiếng chim, tiếng nước suối như lời trò chuyện thân mật, tiếng thủ thi dụ dăng của mẹ. Nhờ vậy, tuổi thơ vùng cao luôn thấy ấm áp, gần gũi, không hề đơn độc trên con đường học tập.

Khổ thơ về mái trường và cô giáo lại càng gợi thêm dấu ấn của vùng cao: *Trường của em be bé/Nằm lặng giữa rừng cây/Cô giáo em tre trẻ/Dạy em hát rất hay.* Đây là hình ảnh quen thuộc ở các bản làng miền núi: những lớp học nhỏ nép mình bên rừng, những cô giáo trẻ từ miền xuôi lên gieo chữ. Sự giản dị ấy lại chính là nền tảng của bao khát vọng, bao ước mơ tuổi thơ.

Kết thúc bài thơ là hương vị giao hòa giữa thiên nhiên và con người: *Hương rừng thơm đôi vắng/Nước suối trong thâm thi/Cọ xèo ô che nắng/Râm mát đường em đi.*

Hương cốm ngọt lành, hương rừng mộc mạc... tất cả làm nên bản hòa ca của tuổi thơ. Bước chân em đến lớp không chỉ mang theo mùi thơm của nường rầy, của đất trời vùng cao, mà còn mang theo niềm tự hào về quê hương, bản sắc văn hóa.

Bài thơ *Đi học* đã được nhạc sĩ Bùi Đình Thảo phổ nhạc thành ca khúc nổi tiếng, khiến giai điệu ngân vang càng gắn bó với ký ức của nhiều thế hệ học sinh cả nước. Nhưng với Tuyên Quang, bài thơ này không chỉ là khúc ca tuổi thơ mà còn là khúc ca của núi rừng, của nường rầy, của mái trường vùng cao - nơi từ những bước đi đầu tiên, các thế hệ học trò đã trưởng thành để góp sức dựng xây đất nước.

TRÚC LINH

NGUYỄN HÀ HẢI

Thăm thăm lời ru

Con nghe trong gió mùa Thu
Đâu đây vắng vắng lời ru thuở nào
Chờn chành nhịp võng ca dao
Đàn chim rẽ nắng lao xao cuối trời

Hót chi nữa hời chùa vôi
Bạc thềm Cha đếm lá rơi cuối vườn
Ngạt ngào ổi đã lên hương
Chim gieo hạt gió, nhẹ buông nắng chiều

Con nghe trong tiếng sáo diều
Thu về đùng đỉnh lưng đèo mỡ trâu
Trắng đồng xào xạc hoa lau
Mẹ gom hạt nắng, đem xâu lại ngày

Con nghe chai sạn bàn tay
Mùa quê bấm đốt hao gầy nắng vơi
Tha phương lưu lạc xứ người
Vẫn sâu thăm thẳm những lời mẹ ru.

Ảnh họa từ video ngắn TRÊN MẠNG XÃ HỘI

MINH AN

Hiện trên các nền tảng mạng xã hội có rất nhiều các video phim ngắn thu hút đông người xem. Nhưng bên cạnh những bộ phim có nội dung tích cực, đang có ngày càng nhiều sản phẩm phản cảm, lệch chuẩn khiến không ít người lo lắng.

Phim ngắn nội dung về tổng tài và tiểu tam thu hút giới trẻ.

Cần có biện pháp mạnh và đồng bộ hơn với phim ngắn dung tục trên mạng xã hội.

ĐỀ TÀI NHẢM NHÍ

Về bản chất, phim ngắn không xấu. Nó là sản phẩm nội dung số cho phép khán giả xem những gì họ thích; các nhãn hàng được quảng bá, xã hội có thêm các sản phẩm giải trí... Thế nhưng, vì lợi ích "câu view", nhiều ê kíp đã bất chấp và không ngần ngại cho ra những sản phẩm phản cảm, tác động lớn đến tâm lý người xem. Đa phần phim ngắn được quay dựng nhanh với lượng diễn viên không nhiều, bối cảnh đơn giản, nội dung xoay vào các mối quan hệ gia đình nhưng theo hướng nhảm nhí, chủ yếu theo tiêu chí "sốc, sex, sến"...

Cụ thể, phim thường khai thác những góc tối của đời sống xã hội, như trong hầu hết các video về "tiểu tam" thường có mô típ bị bạn thân cướp chồng, cướp vợ, đến khi bị

phát hiện chính thất sẽ lao vào giết tót, bắt tai đối phương; về phần kẻ thứ ba thì trở nên thách thức với những lời lẽ khó nghe. Hay những phim ngắn về quan hệ "mẹ chồng nàng dâu" cũng chiếm sóng quá nhiều với hình ảnh bà mẹ chồng nanh nọc, hành hạ con dâu hơn cả thời phong kiến, hoặc ngược lại là sự coi thường của nàng dâu phố đối với những bà mẹ chồng từ quê lên chơi... Những hình ảnh này hoàn toàn đi lệch với giá trị đạo đức truyền thống của người Việt Nam.

Đề tài "coi thường chủ tịch và cái kết" cũng được nhiều ê kíp khai thác triệt để. Với mô típ quen thuộc vẫn là chủ tịch giả nghèo, gặp lại bạn bè cũ và bị họ coi thường, thậm chí cả một đám đông những người được coi là thành đạt, giàu có lao vào chửi bới, thóa mạ. Đây là điều hoàn toàn đi ngược với

bản tính trọng tình cảm dân tộc Việt. Điều đáng lên án hơn cả là có những ê kíp còn khai thác cả những đề tài loạn luân, và đặc biệt, để thu hút hơn, những cảnh nhạy cảm, tình huống giật gân được họ đẩy lên cao trào với những chi tiết phi thực tế, lời thoại dung tục...

HỆ LỤY TRONG VĂN HÓA ỨNG XỬ CỦA GIỚI TRẺ

Hiện các sản phẩm này được phổ biến do lượng lớn

người dùng trẻ thường xuyên sử dụng mạng xã hội để giải trí. Vì thế, nhiều bậc phụ huynh lo ngại rằng, khi giới trẻ bị lôi cuốn bởi những phim ngắn có nội dung không lành mạnh, sẽ ảnh hưởng rất nhiều đến sức khỏe tinh thần, tạo nên những suy nghĩ lệch lạc. Thậm chí, nội dung đi ngược lại văn hóa tốt đẹp nếu lặp đi lặp lại với một người trưởng thành cũng có thể khiến họ cảm thấy quen thuộc

với những điều xấu, những điều phản cảm và lâu dần sẽ coi đó là hiển nhiên. Nếu cứ để tình trạng này tiếp diễn, những sản phẩm "rác", bẩn, độc hại sẽ tạo ra hố đen về nhận thức, hành vi trong giới trẻ hiện nay.

Thời gian qua, đã có những cá nhân, đơn vị bị xử phạt khi đăng tải các nội dung không phù hợp. Nhưng còn hiếm cá nhân bị truy cứu trách nhiệm hình sự. Mức xử phạt bằng tiền không thấm gì so với lợi nhuận thu được, khiến số lượng các nhà sản xuất ngày càng đông và tình trạng xả rác văn hóa ngày một nhiều hơn.

Theo các chuyên gia, về lâu dài rác văn hóa trên mạng xã hội sẽ ảnh hưởng tới cả một thế hệ người dùng mạng, trở thành trào lưu tác động đến nhận thức của người dùng. Không ai ngăn cản, cấm đoán sở thích, thị hiếu của người dùng mạng xã hội. Nhưng nếu thờ ơ, bàng quan, thì "rác văn hóa" sẽ hàng giờ, hàng ngày tiềm ẩn hiểm độc hại vào tâm hồn, nhận thức của lớp trẻ nói riêng và của mỗi chúng ta nói chung.

Đặc biệt, khi năm học mới đang đến gần, các bậc phụ huynh cần tăng cường quản lý con em khi dùng mạng xã hội. Đồng thời, phải coi việc chung tay làm sạch rác văn hóa trên mạng xã hội là trách nhiệm không của riêng ai ■

XEM GÌ Ở ĐÂU?

TRONG tháng 9, TTV Tuyên Quang, Lotte Tuyên Quang trình chiếu nhiều bộ phim hấp dẫn dành cho mọi lứa tuổi:

TTV Tuyên Quang (thứ Bảy, Chủ nhật (6 và 7/9):

- 8h00: Giải cứu con tim.
- 10h30: Sóng gió nơi thị thành.
- 13h00: Hoán đổi nghiệt ngã (22h20).
- 18h00: Muốn kiểu làm dâu (21h15).

Lotte Tuyên Quang dự kiến trình chiếu một số bộ phim hấp dẫn:

- Em xinh tình quái.
- Làm giàu với ma 2: Cuộc chiến hệt xoàn.
- Nhà búp bê của Gabby.

Các diễn viên trong phim *Làm giàu với ma*: Cuộc chiến hệt xoàn.

- Trận chiến sau trận chiến.
- Trăm dặm từ thần.
- Tử chiến trên không.
- Khế ước bán đầu.
- Băng đảng quái kiệt 2.
- Cô đầu ma.
- Shin cậu bé bút chì: Nóng bỏng tay!

Những vũ công siêu cay Kasukabe.

BẢO CHI
(Tổng hợp)

Thanh niên Thủ đô hỗ trợ người dân nhận quà 100.000 đồng dịp Quốc khánh 2-9

Lực lượng thanh niên tích cực hỗ trợ người dân thực hiện các thủ tục nhận quà Tết Độc lập.

THỰC hiện chỉ đạo của UBND TP Hà Nội hướng dẫn việc tặng quà người dân nhân dịp kỷ niệm 80 năm Cách mạng Tháng Tám thành công và Quốc khánh 2-9, các xã, phường trên địa bàn thành phố đã triển khai tuyên truyền, trao quà tới bà con Nhân dân.

Theo ghi nhận tại các điểm nhận quà Tết Độc lập, rất đông bà con Nhân dân xếp hàng để làm thủ tục nhận 100.000 đồng mỗi người. Để đảm bảo các thủ tục nhận quà của Nhân dân được nhanh chóng, thuận tiện, lực lượng Đoàn Thanh niên tại 126 xã, phường của Thủ đô đã có mặt tại các địa điểm này bất kể ngày hay tối.

Theo Thành đoàn Hà Nội, thanh niên Thủ đô đảm nhận nhiều phần việc thiết thực như hướng dẫn bà con hoàn thiện

thủ tục, xếp hàng trật tự, hỗ trợ người dân, đồng thời góp phần bảo đảm an ninh trật tự tại các điểm chi trả. Ngoài lực lượng hỗ trợ người dân tại các điểm, nhiều xã, phường còn lập các đoàn tuyên truyền lưu động đến từng ngõ, xóm tuyên truyền cho người dân và tuyên truyền về ý nghĩa của việc Đảng, Nhà nước tặng quà Nhân dân nhân dịp Tết Độc lập.

UBND Thành phố Hà Nội nhấn mạnh, đây là nhiệm vụ quan trọng, tiến độ thực hiện gấp. Do đó, các cơ quan, đơn vị và UBND các xã, phường phải tập trung triển khai, bảo đảm hoàn thành đúng thời gian theo quy định, góp phần lan tỏa ý nghĩa của sự kiện lịch sử trọng đại - 80 năm Cách mạng Tháng Tám và Quốc khánh 2-9.

Nhóm Nỗi cháo yêu thương Thành Vinh chung tay khắc phục hậu quả bão số 5

Sau bão số 5, nhiều tuyến đường tại TP Vinh (cũ) ngổn ngang cây gãy, rác thải, cản trở giao thông và tiềm ẩn nguy hiểm cho người dân. Phố phường ngập ngụa trong lượng rác thải khổng lồ.

Chia sẻ cùng lực lượng vệ sinh môi trường đang quá tải, tối 27-8, nhóm thiện nguyện Nỗi cháo yêu thương Thành Vinh đã tự nguyện xuống đường dọn rác, góp sức cùng thành phố khắc phục hậu quả.

Từ 19h đến 22h, các thành viên nhóm đã bốc xếp cành cây, gom rác, giải phóng đoạn đường Hà Huy Tập, thu dọn hàng tấn rác chỉ trong một đêm.

"Chúng tôi muốn góp sức làm sạch phố phường. Mong rằng sẽ có thêm nhiều người dân, tổ chức, đoàn thể cùng tham gia, nhất là khi thời tiết còn diễn biến phức tạp", đại diện nhóm thiện nguyện Nỗi cháo yêu thương Thành Vinh cho biết.

ANH ĐỨC (Tổng hợp)

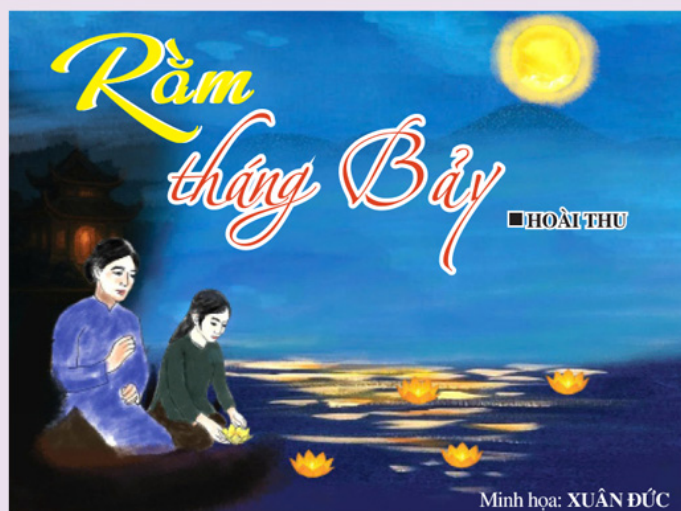
Nhóm thiện nguyện Nỗi cháo yêu thương Thành Vinh chung tay dọn phố phường.

TẢN VĂN

Rằm tháng Bảy âm lịch hằng năm là ngày xá tội vong nhân, người dân thường gọi một cách nôm na là ngày cúng cô hồn. Nhưng ngày Rằm tháng Bảy còn là một ngày lễ trọng khác, đó là Lễ Vu Lan. "Cả năm được Rằm tháng Bảy", câu nói của cha ông đức kết từ xưa xưa đến nay vẫn thúc giục bao bước chân của người con Việt từ muôn nẻo trở về với cội nguồn, nhà thờ dòng họ, gia đình vào mỗi dịp Rằm tháng Bảy, để tri ân tiên tổ, báo hiếu đấng sinh thành.

Với tôi, Rằm tháng Bảy thường gợi về những kỷ ức, băng khuâng... Nhớ ngày xưa mỗi dịp Rằm tháng Bảy dù trong nhà lúc đó còn thiếu nhiều bề nhưng bà nội và mẹ tôi đều chuẩn bị mọi thứ chu toàn, tươm tất (trong điều kiện có thể). Bà bảo, mâm cơm cúng là nét văn hóa truyền thống gắn với tín ngưỡng thờ phụng tổ tiên và cả lòng biết ơn của con cháu đối với đấng sinh thành. Nó còn là mối giao kết diệu kỳ giữa các thành viên trong gia đình với nhau và với cả những người đã khuất.

Ngày đó, tôi hay được cùng mẹ bày biện mâm cỗ cúng, cùng bà sửa soạn đồ cúng chúng sinh với những bộ quần áo giấy nhỏ xíu đủ màu,

Minh họa: XUÂN ĐỨC

vàng mã, cháo hoa, bỏng ngô, hoa quả, khoai lang luộc, tiền lẻ, cốc gạo cấm hương, mấy chén rượu, ít muối, gạo... Chỉ có bấy nhiêu thứ thôi mà mâm cúng chúng sinh trông thật rực rỡ, đầy đặn và ấm áp tình người. Thật lạ là, khi bày mỗi món ăn vào bát, đĩa tôi đều cảm thấy như có sợi dây vô hình mà linh thiêng nối kết con người với Trời, Phật và tiên tổ.

Sau này khi đã lớn mỗi dịp Rằm tháng Bảy tôi còn được cùng bà,

cùng mẹ đi lễ chùa, cùng mọi người thả đèn hoa đăng cầu an lành và gửi lòng thành kính biết ơn. Những búp hoa đăng sáng lung linh cùng ánh nến chập chờn trôi trên sóng nước đêm rằm. Trăng giữa trời vành vạnh, bàng bạc sáng. Trăng dưới nước ướt nhòe, lấp lánh sóng. Ánh sáng lạnh lạnh của vầng trăng hòa vào vẻ rực rỡ của những búp hoa đăng trôi giữa dòng. Không gian thơ mộng, con người giao hòa với ngoại cảnh, gửi nỗi niềm tri ân

vào từng bông sen giấy lững lờ trôi xa mãi.

Rằm tháng Bảy, ngôi chùa An Vinh nhỏ bé ngày xưa nay nhộn nhịp khách thập phương. Ngôi chùa không còn nằm khiêm tốn trong những lùm cây mà đã vươn mình ra đường lớn, trở thành một ngôi chùa to lớn, uy nghiêm. Phía trước ngôi chùa dòng sông xưa đã rất khác xưa, bến đò nhỏ không còn nữa, một chiếc cầu hiện đại đã được bắc ngang khúc sông này...

Thời gian cứ trôi đi, đi mãi. Bà nội tôi, rồi cha tôi đã đi xa từ lâu. Đã 3 rằm tháng Bảy - 3 mùa Lễ Vu Lan tôi không còn có mẹ... Nhưng mỗi dịp Rằm tháng Bảy về trong làn mưa nhẹ bay tôi vẫn đi chợ sắm sửa đồ lễ cúng. Lần nào đi chợ tôi cũng dỗi mắt tìm những loại hoa mà ngày xưa mẹ hay mua, nhưng chợ hoa nơi tôi ở không dễ tìm gặp. Tôi đi thơ thẩn một mình trong nỗi nhớ da diết và âm thầm tự cài vào tim mình một bông hoa hồng màu trắng rừng rừng.

Rằm tháng Bảy đang về thong thả rơi trên dòng sông hoài niệm, cho những kỷ ức đẹp lành ủa về ngưng mãi từng giọt tình khô. Và nỗi nhớ nhung đã thành một phần hơi thở. Và nỗi hoài niệm về mẹ, cha vẫn làm ta hạnh phúc!■

Cội nguồn cách mạng, vững bước tương lai

■ Phóng sự ảnh: LÝ THỊNH

Tỉnh Tuyên Quang tham gia Triển lãm thành tựu đất nước “80 năm hành trình Độc lập - Tự do - Hạnh phúc” với chủ đề “Tuyên Quang - Cội nguồn cách mạng, vững bước tương lai”. Gian trưng bày của tỉnh đã tái hiện sống động truyền thống lịch sử cách mạng vẻ vang và giới thiệu những thành tựu vượt trội, khát vọng phát triển mạnh mẽ của mảnh đất xứ Tuyên trong kỷ nguyên mới. dịp này, Tuyên Quang cũng giới thiệu quảng bá về các di sản văn hóa, lễ hội, không gian văn hóa dân tộc, sản phẩm OCOP, ẩm thực đặc sắc, tiềm năng và cơ hội phát triển du lịch.

▲ Lãnh đạo Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch giới thiệu với các công ty lữ hành về những sản phẩm thổ cẩm, đồ thủ công mỹ nghệ độc đáo; tiềm năng, định hướng phát triển du lịch của Tuyên Quang.

Du khách tham quan gian hàng trưng bày, giới thiệu các sản phẩm OCOP của tỉnh Tuyên Quang.

Không gian trưng bày của tỉnh Tuyên Quang nổi bật tại Triển lãm thành tựu đất nước “80 năm hành trình Độc lập - Tự do - Hạnh phúc”.

MÓN NGON CUỐI TUẦN

Bánh chim gâu.

Rằm tháng Bảy - ngày lễ Vu Lan báo hiếu, lễ Xá tội vong nhân - là dịp để con cháu tưởng nhớ tổ tiên, ông bà, cha mẹ. Trên mâm cỗ cúng của đồng bào các dân tộc Tuyên Quang, bên cạnh hoa quả, xôi thịt, không thể thiếu những chiếc bánh truyền thống mang hương vị núi rừng và chứa đựng nét đẹp văn hóa cộng đồng.

BÁNH GAI CỦA NGƯỜI TÀY

BÁNH gai là món bánh đặc trưng của đồng bào Tày ở nhiều địa phương của tỉnh. Lá gai được nấu chín, giã nhuyễn rồi trộn với bột nếp, tạo thành lớp vỏ dẻo quánh, màu đen óng. Nhân bánh thường làm từ đỗ xanh,

Bánh lẳng.

đừa nạo, lạc, đôi khi thêm thịt mỡ để tăng vị béo. Bánh được gói trong lá chuối khô, buộc lại một mạc. Trong ngày rằm, bánh gai không chỉ là món ăn ngon mà còn thể hiện tấm lòng thành kính của người Tày đối với tổ tiên.

BÁNH LẮNG CỦA NGƯỜI SÁN DÌU

ĐỐI với đồng bào Sán Dìu, bánh lẳng là món ăn truyền thống không thể thiếu vào dịp

Bánh ngon rằm tháng Bảy

■ HOÀNG ANH

rằm tháng Bảy. Bột nếp được nắm tròn, gói trong lá chuối rừng rồi buộc thành từng cặp treo “lủng lẳng” - từ đó có tên gọi bánh lẳng. Bánh chín có độ dẻo thơm, thường ăn kèm mật mía hoặc mật ong rừng. Với người Sán Dìu, bánh lẳng tượng trưng cho sự gắn kết, đủ đầy và đoàn viên trong gia đình.

BÁNH CHIM GÂU CỦA NGƯỜI CAO LAN

ĐỒNG bào Cao Lan lại có loại bánh đặc biệt mang tên

bánh chim gâu. Để làm được chiếc bánh chim gâu chuẩn, người Cao Lan thường phải lên rừng tìm những chiếc lá dứa xanh. Chỉ có gói bánh chim gâu bằng lá dứa rừng thì mới tạo được hương thơm đặc trưng cho bánh/Bánh được làm từ gạo nếp, nhân thường là đỗ xanh, vừng, lạc rang hoặc thịt băm, gói khéo léo trong lá chuối tươi. Sau khi hấp chín, bánh có mùi thơm dịu, vị dẻo ngọt bùi. Với người Cao Lan, bánh chim gâu là món ăn gắn liền với rằm tháng Bảy, thể hiện tấm lòng thành kính dâng tổ tiên và mong ước mùa màng tốt tươi, gia đình yên ấm.

Những loại bánh giản dị mà tinh tế này không chỉ nuôi dưỡng vị giác, mà còn lưu giữ ký ức văn hóa lâu đời. Mỗi chiếc bánh là lời nhắc nhở con cháu nhớ về cội nguồn, trân trọng truyền thống và giữ gìn bản sắc của quê hương Tuyên Quang ■